

Nepriklausoma

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Lietuva

1515

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 30-31-32 (45-tieji metai) 1985 RUGPJŪČIO-AUGUST 8 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

BADAUJANTIEJI PABĖGĖLIAI NUO SAUSRŲ SUDANE.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

"CHALLENGER" VIS DELTO SAVO UŽDAVINĮ ATLIKO

Nežiūrint sunkios pradžios ir kai kurių instrumentų sutrikimo ir tai, kad ši erdvių laboratorija turėjo skristi aplink žemę 74 km. žemiau numatyto aukščio, 7 amerikiečiai astronautai galėjo atlikti 86% numatytų eksperimentų.

Svarbiausias jų uždavinys - studijavimas magnetinių laukų saulėje. Sugedęs saulei tirti instrumentas, prieš misijos pabaigą, staiga, dar nežinomos energijos dėka, pradėjo veikti ir astronautai sugebėjo išmanevuoti eks - tra dieną orbitoje.

Šiems eksperimentams išvystyti reikėjo 10 metų mokslininkų darbo. Instrumentas nustatantis saulei tirti kryptis kainavo 60 mil. dolerių.

"Challenger" grįžta žemėn rugpjūčio 6 dieną.

● LIEPOS mėnesio siurprizas visam pasauliui buvo prez. R. Reagan'o liga ir operacija. Ją jis priėmė ir atlaikė labai gerai ir po jos pažymėtina greitai sveiksta.

Prezidentas pranešė, kad jis susitiks su naujuoju Sovietų Sąjungos Užsienio Reikalų ministru Edvard Ševardnadze rugsėjo mėnesį.

- LIVE AD spektaklis, suorganizuotas "rock" muzikanto Bob Gelfof, sujungė milijonines masės žiūrovų ir pačių garsiausių rokininkų pajėgas, padėti badau -

jančiai Afrikai. Koncertai vyko Londone ir Philadelphijoje ir buvo televizuojami 169-iose kraštuose. Turėtojų buvo surinkta artai 70 milijonų dolerių ir gauta daugybė pasižadėjimų.

B. Geldof ruošiasi suorganizuoti ir tinkamą pagalbos transportą bei dalinimą, ir specialistų būrį, kurie išvystytų ilgalaikius projektus Sudane ir Etiopijoje.

Šis įvykis, kaip prisipažįsta patys garsiausieji, nežmoniškai pralobė rokininkai, yra ir jiems patiems "vieną kartą gyvenime pasitaikantis pergyvenimas".

Yra ir daugiau nemažiau pajėgių turtais pertekusių grupių - sportininkų, Amerikos filmų žvaigždžių, biznierių. Ar jie bus paveikti Live Aid pergyvenimo ir ar jie masiniai reaguos, pamatysime. Badmetis grėsia visam Afrikos kontinentui ir ekologinės katastrofos netvarkymas, anot mokslininkų, gali paveikti visą žemės planetą.

- PIETŲ AFRIKOJE tebevyksta stiprūs apartidų konfliktai ir prieš dvi savaites, norint numalšinti juodųjų neramumus, įvestas apsaugos stovis.

● Pasižymėjo du Sovietų kosmonautai pavojuje ir komplikuojoje misijoje su taisydami erdvės stoties "Salyut-7" neveikiančias saulės energija pakraunamas baterijas.

N. SADŪNAITĖS ATSIMINIMAI PRANCŪZIŠKAI

Nijolės SADŪNAITĖS atsiminimus, išverstus į prancūzų kalbą, pavadinimu UN SOURIR AU GULAG" prel. V. Mincevičiaus rūpesčiu išleido ELTA Romoje.

GERA ŽINIA SILPNAI MATANTIEMS LIETUVIAMS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA paruošė magnetofono juoteles akliems arba neprimatantiems, lietuvių kalba.

Juostelės yra trijų temų: RELIGINĖS, POLITINĖS ir LITERATŪRINĖS. Vienos magnetofono juostelės kainas - \$ 5, - ir 1 dol. persiuntimo išlaidoms.

Galima gauti sekančias juoteles:

1. Evangelija pagal Matą.
2. Kun. Alfonsas Lipniūnas.
3. L.K.B. Kronika.
4. Lietuvių literatūros apžvalga.
5. Lietuvių politikos apžvalga.
6. Vidudienio Varpai. Č. Grincevičius.

Užsisakyti galima šiuo adresu: Lithuanian Human Services Council of the USA, Inc.

2636 W., 71st. Street, Chicago, Illinois, 60629., USA

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS (LIC)

ISTATYMAS AR APSTATYMAS?

Nesiliauja Sadūnų Persekiojimas. Gauta žinia iš Lietuvos, kad saugumas stengiasi konfiskuoti Sadūnų butą Vilniuje. Patikimi šaltiniai praneša, kad kooperatyvo pirmininkas P. Župsnys deda pastangas išmesti Nijolę Sadūnaitę iš kooperatyvo narių. Šis butas, nupirkta Sadūnų šeimos prieš 15 metų, yra užregistruotas Nijolės Sadūnaitės vardu. Ji su broliu ir jo šeima kartu ten gyveno iki 1982 metų, kai ji pradėjo slapstytis, norėdama išvengti antro arešto už tariamą antisovietiską veiklą.

Sadūnaitė jau yra atsėdėjusi šešerius metus sovietų lageryje už LKB Kronikos perrašinėjimą. Jos brolis, Jonas Sadūnas, 1982 m. buvo prievarta uždarytas psichiatrinėje ligoninėje ir vėliau nuteistas už tariamą "šmeižtą". Jis užbaigė pusantros metų bausmę 1984 m. gruodžio mėnesį.

Iš Lietuvos praneša, kad kooperatyvo įgaliotinių nutarimą turi tvirtinti vykdomasis komitetas, bet aplinkybės rodo, kad jau viskas ten suderinta. Vienas iš kooperatyvo narių nori Sadūnų buto. Pirmininkas iš viso abejoja, ar patvirtins Sadūnus priimti į kooperatyvo narius, nors juristai sako, kad pagal įstatymą Sadūnams turi būti suteikta pirmenybė įstoti. Be kita ko, juristai teigia, jiems negali uždrausti įstoti, ypač jei neturi nuobaudų. Sadūnai jų neturi.

Einamųjų įvykių išvados aiškios. Nijolei ruošia kriminalinę bylą. Kai ją išmes iš buto, tada kaip niekur negyvenančią ir pagal saugumo įrodymus, kaip niekur nedirbančią, nuteis už valkatavimą kartu su antisovietiniais priedais. Jei Sadūnus išmes iš buto, jiems bus atkeršyta už solidarumą Nijolei. Tikriausia Sadūnams neleis apsigyventi Vilniuje, nes ten juos pasiekia turistai. Pagal dabartinius įstatymus, Sovietų Sąjungos piliečiams nedera sustiktnėti su užsieniečiais.

KOPENHAGOS MANIFESTAS

/ paskelbtas 1985 m. liepos 26 d., BALTIJOS TRIBUNOLO byloje prieš Sovietų Sąjungą/

Baltijos Tribunolas Kopenhagoje pareiškia, kad buvusių nepriklausomų ESTIJOS, LATVIJOS ir LIETUVOS okupacija ir aneksija yra pavyzdys nusikaltimo, pažeidžiant tarptautinę viešąją teisę bei sutartis, kurias Sovietų Sąjunga yra ratifikavusi.

Masinė rusų imigracija rimtai sužalojo baltų tapatybę ir politinę struktūrą: kalba, kultūra, religija ir net istorijos mokymasis mokykloje yra nukentėjęs sovietų valdžioje. Baltijos valstybių militarizavimas sudaro tebesitęsiančios grėsmės pasaulio taikai nuolatinį priminimą.

Baltijos tautų teisė į apsisprendimą, nediskriminaciją ir nesikišimą jų protėvių žemėje turi būti sugrąžinta.

Išklausęs patyrusių liudininkų daugelių gyvenimo, teisės bei praktikos atžvilgiu, Baltijos Tribunolas prieina išvados, kad Sovietų Sąjunga yra padariusi ir daro didelę neteisę šioms tautoms.

Šių trijų Baltijos valstybių likimas yra unikalus žmonijos istorijoje. Niekur kitur pasauly nugalėjusi valstybė nėra okupavusi, aneksavusi ir kolonizavusi parlamentinių demokratinių šalių. Šis unikalus likimas nusipleno demokratinių vyriausybių pasaulį unikaliomis politikomis.

Mes raginame jas pasaulio forumuose kelti Sovietų okupacijos Baltijos kraštuose klausimą, reikalaujant laisvės ir nepriklausomybės ESTIJAI, LATVIJAI ir LIETUVAI.

Šiuo KOPENHAGOS MANIFESTU mes pareiškiamo, kad dabartinė padėtis Baltijos kraštuose pakenkia taikos ir laisvės galimybei Europoje ir pasaulyje.

Pirmininkas Theodor Veiter, Per Ahlmark, Rev. Michael Bourdeau, Jean-Marie de Daillet and Sir James Fawcett.

Šių metų LIEPOS 25 ir 26 dienomis Danijos sostinėje, KOPENHAGOS mieste, posėdžiavo "BALTIC TRIBUNAL AGAINST THE SOVIET UNION". Šiame tribunole Sovietų Sąjunga buvo kaltinama už nusikaltimus, padarytus Baltų tautoms - Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Sovietų Sąjunga pripažinta kalta.

Tribunolą organizavo Baltų Santalka/Baltic World Conference/, kurią sudaro politinės vadovybės: ESTONIAN WORLD COUNCIL, latvių- WORLD FEDERATION of FREE LATVIANS ir lietuvių-VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS.

Tribunolą sudarė PENKI TEISĖJAI. Pirmininkavo dr. Theodor Veiter, austras, teisininkas ir tarptautinės teisės žinovas. Kiti keturi teisėjai buvo: Per Ahlmark, buvęs Švedijos parlamento atstovas ir ministerio pirmininko pavaduotojas; Jean-Marie de Daillet, Prancūzijos parlamento narys; Michael Bourdeaux, anglikonas, kunigas, profesorius, plačiai pasižymėjęs savo studijomis apie krikščionių persekiojimą Sovietų Sąjungoje; Sir James Fawcett, pasižymėjęs tarptautinės teisės ir žmogaus Teisių žinovas.

Posėdį atidarė Roul Moller, Europos Parlamento vicepirmininkas. Tribunolas išklausė kaltinamąjį aktą ir 17-kos liudininkų parodymus, ir jiems statė įvairių klausimų.

Liudininkai: vienas anglas, penki latviai, trys estai, du rusai, vienas vokiečių vienuolis ir penki lietuviai.

Lietuviai liudininkai buvo: dr. Tomas Venclova, dr. Aleksandras Štromas, Violeta Rakauskaitė-Štromienė, Bronius Venclova ir Kęstutis Jokubynas. Visi šie lietuviai yra gyvenę okupuotoj Lietuvoj, kol jiems pavyko atvykti į laisvuosius Vakarus.

Po posėdžio Tribunolas paskelbė "COPENHAGEN MANIFESTO", pripažįstantį Sovietų Sąjungą nusikaltusią visoms trims Pabaltijo tautoms. Tribunolo klausėsi visa eilė žurnalistų iš įvairių Europos valstybių. Buvo ir Tasso korespondentas.

Tribunolas taip pat buvo plačiai rodomas Danijos, Olandijos, Švedijos ir Vokietijos televizijoj. Tass'as paskelbė pranešimą, piktai puolantį tribunolą ir jame dalyvavusius asmenis.

Į Kopenhagą atvyko: dr. K. Bobelis su žmona, dr. J. Stiklorius, inž. L. Grinius, M. Samatienė, dr. E. Armanienė, O. Barškėtytė, inž. A. Venckus su žmona, dr. A. Janačienė ir gražus būrys lietuvių jaunimo, Taikos ir Laisvės ekskursijoj Baltijos jūroje dalyviai.

Liepos 24 d. Kopenhagos burmistras priėmė pabaltiečių delegaciją. Iš lietuvių dalyvavo dr. K. Bobelis su žmona, inž. Liūtas Grinius ir M. Samatienė. PRANEŠA ELTA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00

Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

HELSINKIO SUTARTIS - PRIEVARTOS TĘSIMAS

S.Š ETKUS

Neseniai naujasis Sovietų Rusijos vadovas Michail Gorbačiovas pasakė šiuos visiems išidėmėtinus žodžius: "Norint kurti tarptautinius santykius dabartiniam pasaulyje, negalima ignoruoti kitų valstybių interesų, o juo labiau joms atimti teisę pačioms pasirinkti savo vystymosi kelią".

Šitaip kalba vadovas valstybės, kuri 1940 metais atėmė iš Lietuvos valstybės netik teisę pačiai pasirinkti savo vystymosi kelią, bet valstybę panaikino, o pačią lietuvų tautą pavergė.

Pavergimo faktą sovietai visokiais būdais maskavo kitų valstybių akyse, bet nė vienos tas maskavimas nepagavo. Iki šios dienos Lietuvos okupacija nėra teisiškai pripažįstama. Tai reiškia, kad Lietuvos gyvenimas yra sutrūkinėjęs laikinai. Sutrūkinėjimą pašalinus, Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma, kaip buvus.

Šis reikalas Sovietams labai nepatinka, nes jis pasaulio akyse parodo, kad Lietuvai yra padaryta teisė, kuri nėra sukurta, kuri turėtų būti atitaisyta. Tas pat įvyko su Estija ir Latvija, ir su kitomis Rytų-Vidurio Europos valstybėmis. Tai vedė Europą prie chaoso ir pavojingos tarptautinės padėties, grąsinusios įžiebtį III-įj pasaulinį karą, kuriam niekas nebuvo pasiruošęs. Tuo pasinaudoję, Sovietai suplanavo Helsinkio Konferenciją, kurioje visos 33 Europos valstybės ir dar Amerika bei Kanada 1975 m. pasirašė laikiną sutartį pripažindami esamą padėtį, kad išvengtų karo bent tol, kol išsprendus sunkiausias problemas tautų pakliuvusių Sovietų valdžion. Ta sutartis jokių būdu nereiškia tų tautų atidavimą Sovietams. Nereiškia, kad pav. Lietuva nebus pripažįstama laisva ir nepriklausoma.

Visa sutartis reiškia pripažinimą esamos nenormalios padėties su Rytų-Vidurio Europoje, bet nereiškia pripažinimo teisių Sovietams visą laiką valdyti tas tautas. Čia štai ir yra visas skirtumas tarp Sovietų Rusijos ir laisvojo pasaulio. Žinoma, Sovietai pasilieka Sovietais. Apgaulė juk ir yra jų egzistavimo pagrindas. Jie laiko, kad Helsinkio Sutartis jiems atidavė jų valdžioje esamas tautas visam laikui. Toks galvojimas yra priešingas bet kuriai teisei ir todėl šis reikalas ir toliau lieka Rytų-Vakarų ginčo priežastis. Vakarai mano, kad jie, sutartį 2 psl.

pasirašydami, nieko Sovietams neatidavė, kad šį tą laimėjo. Pirmiausiai tai, kad išrodė pasauliui Sovietų sukurtumą, atskleidė jų pasikėsimą tikrai sunaikinti valdomas tautas, atimdami iš jų elementariškiausią žmogaus teises. Parodė, kaip Sovietai sunaikino net tas grupes žmonių, kurios turėjo tik sekėti, kiek Sovietai vykdė jų pačių pasirašytos sutarties paragrafus! Žodžiu, atskleidė tai, ką laisvasis pasaulis visados vadino "sovietinio komunizmo nežmonišku veidu".

Kol tas "nežmoniškas veidas" atsiskleidė, laisvasis pasaulis, ypatingai Amerika, turėjo progos atsipalaiduoti nuo Sovietais "susižavėjimo", atsiradusio II-jo Pasaulinio Karo metu. Turėjo ir tebeturi geros progos pamatyti tikrą Sovietų veidą, pažinti jų piktas intencijas bei jų klastingą plėtimąsi kituose kraštuose. Juk neveltui prezidentas Reagan'as, kaip valstybės galva, galėjo ištarti viso pasaulio akivaizdoje, kad Sovietų Rusija yra pasaulio terorizmo centras ir kad Sovietų Rusija yra blogio imperija. Tą, ką pasakė Amerikos prezidentas, palaiko visi amerikiečiai; jie tai įrodė milžiniškos persvaros rinkimais; tą įrodė toks prezidento Reagan'o dabartinis populiarumas, kokio nėra turėjęs dar nė vienas kitas Amerikos prezidentas. Ir tai teisinga, nes dar niekas nebuvo drįsęs pasakyti Sovietams tikros tiesos į jų akis. Šio reikalo žmonija nepamirš niekad, kaip triumfo tiesos prieš juodą melą.

Nuo Sovietų mūsų tautos pavergimo dienos teroras yra užgulus visą kraštą. Ar lietuviai mokytojas, ar darbininkas, ar karys, milicininkas ar teismo ar spaudos darbuotojas, - vistiek jis yra smurtu priverstas tarnauti ne savo tautai, bet savo tautos pavergėjui, nes kitaip jis negyvens. Visi lietuviai valdininkai pavergtoje Lietuvoje dirba prieš savo sąžinę. Ar jie yra okupacinės valdžios kolaborantai - dabar yra dar sunku pasakyti. Tie lietuviai, kurie pakluso okupaciniam hitlerininkų vokiečių valdžios režimui dabar yra tų pačių Sovietų laikomi kolaborantais. Bet tiek dabartiniais rusų laikais, tiek anais vokiečių laikais tie visi lietuviai buvo okupantų išprievartauti jiems dirbti ir todėl vargu gali būti laikomi kolaborantais. Nebent tik tie, kurie persistengė savo pareigose.

Sovietai neriasi iš kailio, mėgindami kaip nors įsiteninti Lietuvoje, stengdamiesi gyvenimą padaryti šiek tiek geresnį. Jų spauda dažnai klausia, kaip Lietuva atrodė Smetonos laikais. Tai būdingas Sovietų klastos klausimas. Faktas, kad Lietuva Smetonos laikais jau savo ekonominiu bei kultūriniu gyvenimu artėjo prie pažangiausių Vakarų valstybių. Sovietų Rusija anuo metu tačiau buvo visiškai plika, kaip pirštas. Jei Lietuva būtų buvusi laisva iki dabar, tai jai nereikėtų džiūgauti dėl kiekvienos "naujovės", kurios laisvuose Vakarų kraštuose yra seniai vartojamos, arba pasenusios ir užmirštos. Smetonos laikais Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma, kad ir su netobulumais, o dabar - rusų pavergta ir paversta Sovietų kariuobės. Nei vienas kelias, tiltas, nei vienas didesnis pastatas nėra pastatytas kitokiems, kaip strateginiams sumetimais.

Sovietų sąžinė nėra rami; todėl jiems ginklavimasis yra pirmos eilės reikalas. Helsinkio Sutartis ir toliau tarnaus išryškinimui sovietinio veido. Tuo tarpu Lietuva ir kiti pavergtieji Europos kraštai tebėra to veido ryškiausi bruožai.

DĖL UŽRAŠŲ IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

"Draugo" dienraščio šių metų birželio 8 d. laidoje buvo išspausdintas iniciatais J. S. G. pasirašytas straipsnis "1940 metų birželis ir Lietuva". Jame anonimas pateikia: "Keletas autentiškų liaudininkų krypties veikėjų samprotavimų, paimitų iš ano meto autentiškų užrašų". Iš jų, pagal anonimą, esą galima šaltai analizuoti priežastis, kurios "leido atnešti saulę į Lietuvą". Gi pateikiamuose užrašuose sąvokos esančios charakteringos ano meto liaudininkams.

Pagal slapuko pateiktus "autentiškus" užrašus, jų autorius dalyvaudavęs liaudininkų veikėjų pasikalbėjimų vadinamose, kurios periodiškai vykdavusios "Lietuvos Žinių" dienraščio redakcijoje. Pasikalbėjimų vadovu buvęs M. Januškevičius.

1940 m. birželio 16-tos dienos valandėlėje kalbėjęs Jonas Vileišis. Jis papasakojo, kaip Vilniuje "pergyventa netekimas Tautos vado". Iš šių žodžių atrodo, kad J. Vileišis džiaugėsi nepriklausomybės praradimu. Be šios piktos insinuacijos, jo vardu pasakyti ir tokie žodžiai: "Nežinau, kaip tuo klausimu pasisakys kiti, bet aš esu šalininku sujungtoje su T-bų S-ga, jei toji draugystė bus grįžtama širdingais ryšiais. Esant tam užtikrinimui, aš iš anksto pasisakau už įstojimą".

Tokia insinuacija ir prasminti žodžiai iš tikrųjų skaudžiai suniekina Nepriklausomybės Akto signataro ir sunkiausiu metu Lietuvos valstybę kuriančių dviejų kabinetų ministerio ir vyriausybės galvos pavaduotojo istorinės asmenybės vardą.

Tvirtiname, kad anonimo pateiktuose užrašų fragmentuose yra daug, nei tiesai, nei logikai, neatitinkančių teigimų. Svarbesnieji iš jų yra šie:

1. Tų metų birželio 16 d. Jonas Vileišis buvo Estijoje dalyvauti ten Pabaltijo tautų suartėjimo kongrese. Taigi, jau vien dėl šio fakto visa kas apie jį užrašuose yra prasimanyta.

2. Pasikalbėjimų dalyvių tarpe prašytas ir M. Slezevičius, gi jo anoso Lietuvai tragiškose dienose jau ir gyvųjų tarpe nebuvo (mirė 1939 m. lapkričio 11 d.).

3. M. Januškevičius iš "Lietuvos Žinių" redakcijos išėjo 1936 m. ir nuo to laiko jis liaudininkų judėjime aktyviai nedalyvavo. Taigi negalėjo būti ir šios politinės

Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1985 m. Š. A. Pabaltiečių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks Š. m. rugpjūčio 24-25 d., Kanados Latvių Stadione "Sidrabe", Milton, Ont., tarp Toronto ir Hamiltono. Vykdo - Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

Sekant pereitų metų pavyzdžių ir šiemet svečių teisėmis yra pakviesti vietiniai suomiai, ukrainiečiai, lenkai ir vengrai lengvatletai. Taigi šios rungtynės bus išplėtos į 7 tautybių kvietines varžybas, iš kurių bus išvestos pabaltiečių pirmenybės.

1985 m. Š. A. Lietuvių Pirmenybės bus taipogi išvestos iš šių varžybų. Tuo būdu mūsų lengvatletams šios rungtynės bus net trejosos.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A (1966-68 m. gim.), jaunių ir mergaičių B (1969-70 m. gim.), C (1971-72 m. gim.), D (1973-74 m. gim.), E (1975 m. gim. ir jaunesnių), vyrų Sub-masters (35-39 m.) ir visų klasių Masters - (40-45 m.), (45-49 m.), (50-54 m.), (55-59 m.), (60-64 m.) ir t.t. kas 5 metai. Prieauglio klasifikacija - pagal gimimo metus, Sub-masters Masters - pagal amžių varžybų dieną.

Varžybų pradžia šeštadienį, rugpjūčio 24 d. 2:00 PM. Registracija nuo 12:00 val. Sekundienį varžybų tąsa nuo 10:00 AM.

Dalyvių registracija atliekama iki Š. m. rugpjūčio 17, šiuo adresu:

Mr. Juris Zivtina, 34 Simmons Cresc., Aurora, Ont. L4G 3Z8. Tel. (416)-727-0218.

Lietuvių dalyvavimą koordinuoja ir lietuvių pirmenybių išvedimu rūpinasi ŠALFASS-gos Lengvosios Atletikos Komitetas, kurio vadovas yra:

Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cresc., Oakville, Ont. L6A 2C6. Tel. (416)-844-7694.

PRANEŠA ŠALFASS:

ŠALFASS-gos Centro Valdyba skelbia sporto šakų komitetų vadovus:

Krepšinio - Rimas Miečius, Toronto PPSK Aušros narys, 6 Garnet Ave., Toronto, Ont. M6G 1V5. Tel. (416)-537-5714

Tinklinio - Zigmąs Žiupsnys, Chicagos LSK Neris narys, 4501 West 100-th St., Oak Lawn, IL 60453. Tel. (312)-425-3379.

Ledo ritulio - Rimas Kuliavas, Toronto Lietuvių Ledo Ritulio Klubu narys, 297 Kennedy, Toronto, Ont. M6P 3C4. Tel. (416)-766-2996.

Lengvosios atletikos - Algis Malinauskas, Toronto PPSK Aušros narys, 1317 Hillview Cresc., Oakville, Ont. L6A 2C6. Tel. (416)-844-7694

Lauko teniso - Antanas Bartkus, Chicagos Lietuvių Teniso Klubu narys, 2825 West 86-th Place, Chicago, IL 60652. Tel. (312)-737-7117.

Stalo teniso - Jonas Nešukaitis, Toronto LSK Vyčio narys, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont. M4E 3L6. Tel. (416)-691-7798.

Golfo - Vytas Petrulis, Detroito LSK Kovo narys, 30115 Brookview, Livonia, MI 48152. Tel. (313) - 525-0294.

Plaukimo - Stasys Kėkštas, Toronto Lietuvių Golfo Klubu narys, 31 Brumell, Toronto, Ont. M6S 4G6. Tel. (416) - 769-1068.

Futbolo - Jonas Kaunas, Chicagos LFK Lituanicos narys, 2615 West 85-th Place, Chicago, IL 60652. Tel. (312)-434-0768.

Šachmatų - Vytautas Nasvytis, Clevelando LSK Žaibo narys, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. (216) - 631-0210.

Slidinėjimo - Mečys Empakeris, Toronto LSK Vyčio narys, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont. M9A 2W7. Tel. (416)-231-1487.

Raketbolo - Vladas Plečkaitis, Clevelando LSK Žaibo narys, 4450 Rabun Lane, Richmond Heights, OH 44143. Tel. (216)-531-3474.

Biathlono - Algirdas Garlauskas, Clevelando LSK Žaibo narys, 20550 Ball Ave., Euclid, OH Tel. (216) - 486-6987.

Softbolo - Algis Nagevičius, Clevelando Lietuvių Golfo Klubu narys, 7702 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH 44130. Tel. (416)845-4954.

ŠALFASS-gos sporto šakų komitetai yra pagelbiniai ŠALFASS-gos Centro Valdybos organai, kurių tikslas yra rūpintis atitinkamų sporto šakų reikalais. Paskirų sporto šakų komitetai bus skelbiami atskirais pranešimais.

Paskirų sporto šakų reikalais prašome pirmoje eilėje kreiptis į jų vadovus.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

srovės vadovaujančių asmenų periodinių pasikalbėjimų vadovu arba ašimi, kaip anoniminius užrašų autorius tvirtina.

4. Tokių reguliarių priešpietinių valandėlių "Lietuvos Žinių" redakcijoje iš viso nebuvo. Jei žymesnieji liaudininkų srovės žmonės rinkdavosi pasitarimams, tai jie vykdavo F. Borikevičienės bute, kuris buvo atskirame namelyje, "Varpo" bendrovės didžiojo pastato kieme.

5. Žymesnių liaudininkų veikėjų tarpe negalėjo būti žmogus, kuris būtų parašęs tokią klaidą: "Raudonajai armijai užėmus Lenkijos rytines sritis ir padidinus savo armijos įgulas Lietuvoje, ..." Juk tik kuris vaikas galėjo nežinoti, kad iki sovietų agresijos prieš Lenkiją Lietuvoje nebuvo jokių sovietinių įgulų.

6. "Autentiškuose" užrašuose Lietuvos okupantas vadinamas Tarybų Sąjunga. Jau vien tik šis faktas rodo, kad jie parašyti kur kas vėliau, nes iki jų įvykių ir tomis dienomis Lietuvoje tebuvo žinomas tik Sovietų Rusijos ar Sovietų Sąjungos vardas, nedangstant šios valstybės kokiomis nesamomis tarybomis.

7. Joks iš anonimo išvardintų liaudininkų veikėjų nebūtų savo valia parašęs apie J. Paleckio persivertimą tokiais žodžiais, kaip šia: "... be to, susikryžiuojo politinės pažiūros ir jis persėdo į kita laivą, kad pasiektų Eldorado krantus". Tas "tikras Eldorado", jei neišgalvotas tarybinių "istorikų", galėjo atsirasti tik čekistų tarybų kameroje, nes vyresnės kartos liaudininkams jau ir tada toji "išsvatoji šalis" negalėjo būti nežinoma.

Remdamiesi čia išdėstytais faktais, mes tariame, kad anonimo "Draugo" skaitytojams pateikti užrašai yra falsifikatas. Šios nuomonės būtime net ir tokia atveju, jei dienraščio bendradarbis būtų parašęs ir to "žymaus liaudininkų partijos veikėjo" pavardę, nes gerai žinome, kokių būdu KGB pristato į laisvąjį pasaulį jų tikslams tarnaujančius "dokumentus" ir kitokią medžiagą. Jeigu, kaip "Draugo" redakcija pasisakė birželio 29 laidos prieraše, tie užrašai yra "dokumentinės ištraukos iš Lietuvoje laikomo, bet tarybinių istorikų dar nepublikuojamo šaltinio", tai, be abejojimo, jie yra žinomi ne tik istorikams, kurie kažkodėl dėsia juos paskelbti, bet ir budriajai KGB. Mes galime net įtarti, kad falsifikatas ir išėvijoje atsiderė ne be jo žinios. LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ S-GOS PREZIDIUMAS

JALTOS AUKOS

/ tęsinys /

Jau spalio mėn., 1944 m., Karo Įstaiga gavo pranešimus, kad tarpe Vasiljev'o sudarytų belaisvių sąrašų repatriacijai buvo ir grupė, turinčių įvairių, latviškus, voikiškus ar Naņseno /tarptautinius, neturintiems pilietybės/ pasus.

Kokios rūšies komplikacija galėjo kilti, jeigu nebūtų tuo pasirūpinama, tuojau paaiškėjo susidūrus su Antono Valizko atveju /autorius rašo "Antonas Valizkas"/, kuris sakėsi esąs amerikietis. Anot Patrick Dean'o pastabos: "Būtų skandalinga, jeigu šalia visų kitų mūsų rūpesčių, mes dar būtume užsitraukę JAV-bių vyriausybės skundą, kad jų pilietį pasiuntėme į Sovietų Sąjungą, ypač, jeigu jis dar būtų sušaudytas nuvykimo vietoje".

Pavojus buvo toks didelis, kad Užsienio Reikalų Įstaiga pasiryžo tvirtai laikytis /bent tuo metu/ tokiais atvejais. Sovietų ambasadorius buvo atitinkamai painformuotas, kad asmenys, pareiškę nesą Sovietų piliečiais, būtų patikrinami ir jei jų pareiškimai rasti teisingi, nebūtų jie siunčiami į Rusiją. Buvo išsiuntinėtasi paaiškinimas, kad "Sovietų piliečiais yra visi asmenys, atvykę iš vietovių Sovietų Sąjungos ribose, nustatytose PRIEŠ ŠIO KARO PRADŽIĄ". /Red. Pabraukta/.

Žinoma, Sovietų skundai užgiuvo jau ir taip apsunkintą Užsienio Reikalų Įstaigą, atsietį "Britų karinė vadovybė savaimingai nusprendė, ir be priežasties iš kaiku - rių stovyklų išgabeno Sovietų piliečius..." Tikrumoje britai dar net nebuvo nutarę, ar tie žmonės, iš jų taško žiūrint, buvo Sovietų piliečiais. Be to, kad sumenkintų augantį britų darbuotojų tarpe supratimą, jog didelis rusų skaičius labai bijojo grąžinimo, buvo tvirtinama, kad tik vienas britų karininkas pasakęs stovyklos gyventojams apie pusės iš 10.000 jau išsiųstų Rusijon belaisvių sušaudymą.

1944-1946 m. laikotarpyje Britanijoje buvo 32.295 rusų belaisviai, sugrąžinami Sovietų Sąjungon. Daugiausiai tai buvo žmonės iš "Ostlegionen" ir Todt darbo stovyklų, skirtų Normandijoje ir atgabentų į Angliją iki 1944 m. spalio mėnesio. Daugelis jų normalios civilizuotos vyriausybės galėjo būti laikomi išdavikais dėl savo laikysenos ir darbų. Daugelis tačiau, ypač didelis skaičius moterų ir vaikų tokiems negalėtų būti laikomi betkokiose aplinkybėse.

Rašytojas Solženitsyn'as kritikavo britus, kad jie įvykdė priverstinio repatriavimo nušikaltimą be efektingo protesto. Pažymėtina tačiau, kad ši nepaprasta operacija, kurios metu pasireiškė pagrobimai, savijudybės ir išplitę Britų įstatymų laužymai, įtraukė tūkstančius žmonių, buvo žinomi tik labai nedaugeliui. Jeigu nors nedidelė gyventojų dalis būtų žinojusi, kas darosi, ir jeigu jie būtų garsiai dėl to protestavę, galimas dalykas, kad visa tokia politika, bent Britų žemėje, būtų sustabdyta. Tačiau, Užsienio Reikalų Įstaigos atsargumas kartu su belaisvių izoliavimu, išlaikė Alijantų Akto /Allied Forces Act/ pradėjusią svyruoti struktūrą. Tikėkime, kad tokie įvykiai - Smerš laisvai medžiojant savo aukas - niekada daugiau

nepasikartos.

KAZOKAI IR KONFERENCIJA

1944-45 m. Alijantų žvalgyba Italijoje pradėjo gauti pranešimus, kad skaitlingi kazokų būriai apsistojo pačioje Italijos šiaurėje.

Kazokų istorija yra ypatinga. 1942 m. Vokietijos kariuomenė atvyko į Kubanės apylinkę Kaukazo šiaurinėje dalyje, kur buvo daugumos gyventojų mieliai sutikti kaip išlaisvintojai iš Bolševikų priespaudos.

Dono, Kubanės ir Tereko kazokai buvo palikuonys klajūnų, kurie 16-tame ir 17-tame a. atkeliavo į pietus, pabėgę nuo savo rusiškųjų ir lenkiškųjų valdovų. Kazokai narsiai kovojo prieš turkus ir totorius ir už tai buvo gavę karinių ir socialinių privilegijų. Laikui bėgant, caro autoritetas tapo ir kazokams privalomas. Vienu metu jie buvo priešinęsi prieš carus; vėliau juos carai samdė, kad užgnaužtų revoliucinius neramumus. 1914-1917 m. kazokai švietė garbe, kovodami Rytų fronte. Po to dauguma jų priešinosi Bolševikų revoliucijai. Jie prisimindavo su pasididžiavimu savo tradicijas ir privilegijas, kurias buvo gavę iš caru ir savo narsiu priešinimusi prieš 20 metų įsigalint Bolševikams. Sovietams jėga išvirtinus Kubanėje 1920 m., gyventojams neatėjo į galvą mintis, kad dabar, kai išvadavimas atrodė taip arti, vėl tęsti priešinimąsi būtų laikoma išdavimu.

Bendrai imant, Vokiečių karinis valdymas Kubanėje buvo draugiškas. Jie vengė kartoti žiaurumus, atliktus okupacinių dalinių kitose vietovėse. Pavogta nuosavybė buvo sugrąžinta savininkams ir kazokai gyveno patenkinti savo atstatytose "stanicose". Daugelis vyrų prisijungė savanoriškai prie vokiečių. Kai 1942 m. Sovietų partizanai bandė infiltruoti apylinkę, prieš juos buvo stipriai atsispirta.

Tačiau - po Stalingrado kritimo pasidarė aišku, kad tik laiko klausimas, kai Wehrmacht'as turės trauktis atgal į Vakarus. Vokiečių karinė vyriausybė painformavo gyventojus apie jų traukimąsi, ir prasidėjo egzodas visų, kurie bijojo Sovietų keršto.

Į Vakarus patraukė tūkstančiai kazokų. Nežiūrint Vokiečių talkos, kelionė buvo labai sunki šeimoms traukiant per stepes arklių tempiamais vežimais, pakrautais gėrybėmis. Vokiečiai kazokams paskyrė apsigyvenimo plotą Novogrudok miesto apylinkėse, apie 100 m. į Vakarus nuo Minsko, Baltgudijoje. Čia, tikėdamiesi, kad karo situacija vėl pasikeis, kazokai apsistojo ir pradėjo dirbti žemę, ganyti savo gyvulius ir bandė tęsti gyvenimą laisvą nuo komisarų ar čekistų dėmesio.

Pagal savo tradicijas, jie išsirinko savo vadą - atamaną inžinerijos karininką Pavlov'ą. Tai buvo išskirtinių organizacinių gabumų žmogus, dar ir dabar visų kazokų gerbiamas: Jam vadovaujant, Novogrudok'e buvo pastatyta bažnyčia, ligoninės ir mokyklos. Jo gabaus vadovavimo dėka daugiausiai kazokai pajėgė atlikti odiseją nuo Juodosios Jūros pakrančių iki Lenkijos rubežiaus.

Tačiau, 1944 m. birželio 14 d. atamanas Pavlov'as buvo nušautas užmiestinėse ribose. Nepaaiškėjo, ar jį nušovė Raudonųjų partizanai, ar, nepasakius teisingo slaptažodžio, vienas kazokų sargybinis. (bus daugiau)

ATEITININKŲ KONGRESO PROGRAMA

JUBILIEJINIS 75-ųjų metų Ateitininkų Kongresas įvyks ČIKAGOJE nuo 1985 m. RUGPJŪČIO 30 iki RUGSĖJO 2 d. Kongresui ruošti buvo sudaryti įvairūs komitetai, kurie telkė lėšas, planavo programą ir atliko kitus parengiamuosius darbus.

Ateitininkų Kongreso programa susidarys iš įvairių punktų: religinių momentų, kultūrinių įvykių, paskaitų ir posėdžių.

Religiniai įvykiai: - Šv. Mišios bus laikomos 9 val. r. šeštadienį, RUGPJŪČIO 31 d., JAUNIMO CENTRE, 3 val. p. p., sekmadienį, RUGSĖJO 1 d. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje BRIGHTON PARKE, ir 12 val. p. p. pirmadienį, RUGSĖJO 2 d. JAUNIMO CENTRE. Šeštadienį Mišių vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas bus J. E. vysk. P. B. A. l. t. a. k. i. s. O. F. M.; Sekmadienį - Čikagos kardinolas J. B. e. r. n. a. r. d. i. n.; pirmadienį - J. E. vysk. V. B. r. i. z. g. y. s. ir pamokslininkas bus Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. dr. V. C. u. k. u. r. a. s.

Tėvynės Vakaras 7:30 v. v., RUGPJŪČIO 31 d. susidarys iš žuvusiųjų pagerbimo Seselių kazimieriečių sode Marquette Parke, procesijos į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią ir susikaupimo valandėlės ir muzikinės programos bažnyčioje.

Kultūriniai Renginiai: Kongreso metu vyks ateitininkų meno PARODA ir ateitininkų LITERATŪROS VEIKALŲ paroda. Parodas bus galima lankyti Kongreso metu, JAUNIMO CENTRE.

Kongreso Susipažinimo Vakaras - RUGPJŪČIO 30 d., JAUNIMO CENTRE prasidės TALENTŲ VAKARU 7:30 v. v. ir užsibaigs šokiais, grojant "Aido" orkestrui.

Kongreso Banketas - RUGSĖJO 1 d., CONDESSA DEL MAR salėje, Alsip.

Paskaitos ir Posėdžiai: Kongreso darbo posėdis bus jau penktadienį, RUGPJŪČIO 30 d., 2 val. p. p. ATEITININKŲ NAMUOSE. Kongreso oficialus atidarymas bus šeštadienį, RUGPJŪČIO 31 d. 10:15 v. r. JAUNIMO CENTRE. Bendri posėdžiai bus 10:45 v. r. ir 3:45 v. p. p., o atskirų sąjungų svarstybos bus 11:45 v. r., 2:15 val. p. p. ir 4:45 val. p. p. Kongreso iškilmingas posėdis bus 10 v. r. RUGSĖJO 1 d., o atskiros sąjungos turės svarstybas 1:15 val. p. p. Baigiamasis posėdis bus pirmadienį, RUGSĖJO 2 d. JAUNIMO CENTRE 10 v. ryto.

Bendrųjų posėdžių temos bus įvairios. "Ateitininkija kryžkelėje" - skaitys kun. dr. V. C. u. k. u. r. a. s. pirmadienio rytą, o dr. K. S. k. r. u. p. s. k. e. l. i. o. paskaita "Krikščioniškos ir marksistinės kultūrų konfrontacija" bus po pietų. Sekmadienio rytą dr. Vytautas V. a. r. d. y. s. skaitys paskaitą "Lietuva ir išeivija" per iškilmingąjį posėdį. Pirmadienio vedamoji mintis per baigiamąjį posėdį bus "Žvelgiant į paskutinįjį šimtmečio ketvirtį". Atskirų sąjungų posėdžiuose bus gvildinamos mintys ta pačia tema, kaip bendrajame posėdyje, bet bus diskutuojama kiekvienos sąjungos perspektyva.

Ateitininkai didžiuojasi savo garbingu jubiliejumi. Kongresą sudaro įvairūs renginiai, parodos, paskaitos ir posėdžiai, apie kuriuos bus plačiau rašoma spaudoje.

R. Kubiliūtė

Ateitininkų Kongreso Informacijos narė

Aleksandr ZINOVIEV

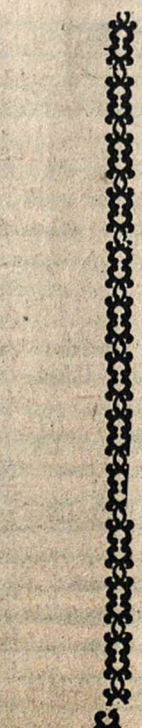
Sovietinė Tikrovė Naktinio Sargo Akimis

/1/
DIREKTORIUS

Šiandien mano direktorius užsibuvo Įstaigoje su savo sekretore ilgiau negu paprastai; jie ruošė ministerijai raportą. Išeidamas Direktorius mane pavadino "tu", patapšnojo per petį, teisingiau, per alkūnę, nes aš pusmetriu aukštesnis už jį/ ir patarė būti žvaliam. Sekretorė koketiškai šyptelėjo /ak, toji ibianskinė koketerija! Ji verta, kad jai skirčiau ištisą skyrelį/, ir pažadėjo man skambtelėti, pasitikrinti, ar neknarkiu savo poste. Aš jai atsakiau, kad jeigu taip, tai pasistengsiu būti budriu. Po to ji užklauskė, ką mano žmona galvojanti apie mano darbą. Aš atsakiau, kad man mieliau apsieiti be žmonos. Po to atėjo Direktorius šoferis užmesti akį į kabinetą ir Sekretorė išgaravo. Tada atėjo valytoja - Šluotienė ar Mazgotienė, nebežinau katra. O aš ėmiau mąstyti, po to rašinėti. Apie ką? Apie bet ką. Netgi apie Direktorių, Sekretorę arba valytoją. Jos yra bent ryškiausios mūsų niekingo, grabu pasmirdusio pasaulėlio, asmenybės.

Direktoriaus kabinetas tai būdingas prasto skonio, nuobodybės, kvailybės ir kitų dorybių, kurios priklauso kiekvienam ibianskiniam vadovui, neatsižvelgiant į jo rangą, šedevrą. Pats kabineto kambarys milžiniškas. Su talu posėdžiams jis sudaro didžiulę žalios spalvos raidę T. Didelis seifas. Kitas mažiau įspūdingas. Spinta. Kita. Dar viena. Keli telefonai. Kėdės. Vadų atvaizdai. Milžiniška sofa priimti užsieniečiams ir viršininkams; taip pat myluotis su sekretorėmis. Direktorius keičia sekretores /teisingiau, kiti tuo pasirūpina/ gana dažnai. Ne todėl, kad jis Donžuanas, bet dėl kitų priežasčių, kurias paaiškinsiu vėliau. Jis pasirenka /ar teisingiau, jam parenka/ sekretores stonais užpakaliais, kultūringas ir apdovanotas neįtikėtinu kvailumu ir vulgarumu. Tai aniptol, ne mūsų Direktoriaus skonis. Taip dedasi visuose ibianskinių vadovų sluogsnuose. Visai kaip raudonmedžio baldai. Arba kilimai ant sienų. Visuose tai potvarkių dalis. Ir jei Direktorius alsina sekretores, tai ne todėl, kad jis jaučia fizinį reikalą, bet kad to reikalauja užimamos pareigos. Niekad nevalia atsisakyti daryti tai, kas eina kartu su tarnybinio posto. Kai Direktorius eina į viršūnį pasitarimą, jis paskuba būtinai prisikimšti skilvį namuose. Bet jei ten bus bufetas ir "canapes" su kaviaru, jis, kaip taisyklė, sukramsnos jų gerą tuziną. Todėl, kad turi teisę į jas, suprantat? Kadangi turi teisę, -reikia prisisprogti. Aš prisimenau atvejį, kai vienas direktorius priėmė

1985. VIII.8

(Atkelta iš 2 psl.)

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar į A. Malinauską bei J. Zivtiną.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių lengvatletams. Klubai ir pavieniai lengvatletai skatinami šiose varžybose skaitlingai dalyvauti.

1985 m. Š. Amerikos Lietuvių Lauko Teniso Pirmenybės

1985 m. Š. Amerikos Lietuvių Individualinės Lauko Teniso Pirmenybės planuojamos praversti Š. m. rugpjūčio 24-25 d.d., Detroit, Mich. Smulkios informacijos bus paskelbtos artimoje ateityje.

1985 m. Š. Amerikos Lietuvių Golfo Pirmenybės

1985 m. Š. A. Lietuvių Individualinės ir Tarpvietinės Komandinės Golfo Pirmenybės įvyks 1985 m. rugs. 31 - rugs. 1, St. Joseph, Mich. Vykdo Chicago's Lietuvių Golfo Klubas. Smulkios informacijos jau ankščiau buvo išsiuntinėta visiems golfą kultivuojantiems klubams. Jei dar atsirastų suinteresuotų, skubiai kreipkitės į rengėjus, šiuo adresu: Ed. Lapas, 921 Norwood, Melrose Park, IL 60160. Tel. (312) - 343-8857.

ŠALFAS-gos CENTRO VALDYBA

3 psl.

SCENA iš THE BEAUX' STRATEGEM, George Farquhar. Iš kairės: John Moffat – Archer rolėje, Janet Macdonald – Dorindos rolėje ir Robert McClure – Aimwell.

Pažintis su Linksmiais Farquhar'o Laidokais

(NAUJI STRATFORDO ISPUDŽIAI)

ALFONSAS NAKAS

Šią vasarą antrą kartą aplankiau Stratfordo, Ont. festivalį liepos 6-7 dienomis. Iš trijų pasirinktų spektaklių du buvo The Third Stage teatre. Šis kelis kartus gerintas ir gražintas teatras /tarp kitko, jo produkcijos managerių keletą metų buvo montrealietis Tomas Montvila/, anksčiau talpinęs daugiau kaip penkis šimtus žiūrovų, dabar publikai beturi tik 410 kėdžių. Bet jau tikrų, plačių, patogių. Scena arenos dugne dabar panėsi į Festivalio teatro sceną. Įtaisytas ir erdvus scenos balkonas. Vaidinimų pradžia, pabaiga ir veikalo scenų – fragmentų keitimai atliekami užtemdymais. Aplamai, šviesos kostiumai ir muzika čia turi svarbias vietas.

Liepos 6 šiame teatre mačiau George Farquhar'o komediją THE BEAUX' STRATEGEM ir jai didžiausią priešingybę, kruviną Sofoklio tragediją ANTIGONĖ. Apie pastarąją rašau kitur. NL skaitytojams pasilikau The Beaux' Stratagem išpuodžius.

At, dar keletas žodžių apie dramaturgą, juoba, kad jis lietuviams, įskaitant mane patį, mažai pažįstamas. Veltui George Farquhar'o biografijos ieškojau L Tarybinėje enciklopedijoje, manydamas, jog šešių eilučių bostoniškėje LE mažoka. Tai tik 29-rius metus teišgyvenęs /1678 – 1707/ airis, iš kolegijos Dubline 1697 m. atvykęs į Londoną, tapęs aktorium, scenoje fechtuodamasis netikėtai sužeidęs kitą aktorį ir dėl to liovėsis vaidinti, bet ėmęs rašyti scenos veikalus. Per aštuonerius metus parašęs pustuzinį komedijų, kurių paskutinią, The Beaux' Stratagem, parašytoji mirties metais, pasaulio kritikų pripažinta geriausiaja. Su jo kūryba užsibaigęs anglų komedijos restauracijos laikotarpis. Kodėl toks jaunas mirė, iš trumpų biografijų neteko sužinoti.

The Beaux' Stratagem pavadinimo neverčiu į lietuvių kalbą dėl to vienu žodžiu nenusakomo beaux, dargi su apostrofu. Galėčiau, tiesa, išversti į Ženiklų gudrybės, ar Ženiklų apgavystes, bet gi "ženiklis" – barbarybė. Galėčiau naudoti antraeilę reikšmę – Dabūtų gudrybės, bet tie du nusigyrėję londoniškiai išvažiavo paieškoti turtinų moterų ir per vedybas patys praturtėti: tikslu siekiant, tik vienas vaidino visko pertekusį dabat, o kitas – tarną.

Komedija labai gyva, lengva, su daugybe juokingų situacijų. Turtuolį vaizduojas Aimwell /Robert McClure/ ir jo tarnu apsimeęs Archer /John Moffat/ su turto likučiais, 200 svarų sterlingų, atvažiuoja į Lichfieldą, apsisotį suktos smuklininko Bonifaco /Kim Coates/ užkeigoje ir ima suktis apie visas gražias, turtingas moteris. Aimwell'is įsimyli turtingą ir gražią Dorindą /Janet Macdonald/, ponios Bountiful /Patricia Conally/ dukrą, o Archer'is (Priešatostoginiame "NL" numeryje Stratfordo spektaklio aprašymo autorius buvo taip pat Alfonsas Nakas.)

SANTAROS – ŠVIESOS TRADICINIS SUVAŽIAVIMAS

TRADICINIS SANTAROS – ŠVIESOS FEDERACIJOS 32-AS SUVAŽIAVIMAS ĮVYKS š.m. RUGSĖJO 5-8 d.d. TABOR FARM, Souders, Mich. Dėl daugiau informacijų prašoma kreiptis į Marytę Paškevičienę, 3308 West 62nd Place, Chicago, IL 60629, U.S.A.

SUVAŽIAVIMO PROGRAMA:

Rimvydas Šilbajoris rugsėjo mėn. 5-8 d.d. analizuos "TAUTOSAKOS POTEKSTES POKARINĖJE LIETUVIŲ POEZIJOJE";

Liūtas Mockūnas skaitys paskaitą apie ANTANO ŠKĖMOS PASAULĖŽIŪROS SUSIFORMAVIMĄ IŠEIVLOJE;

Ise Lehiste, Ohio State University lingvistė ir viena žymiausių estų mokslininkų, pakviesta skaityti paskaitą a-

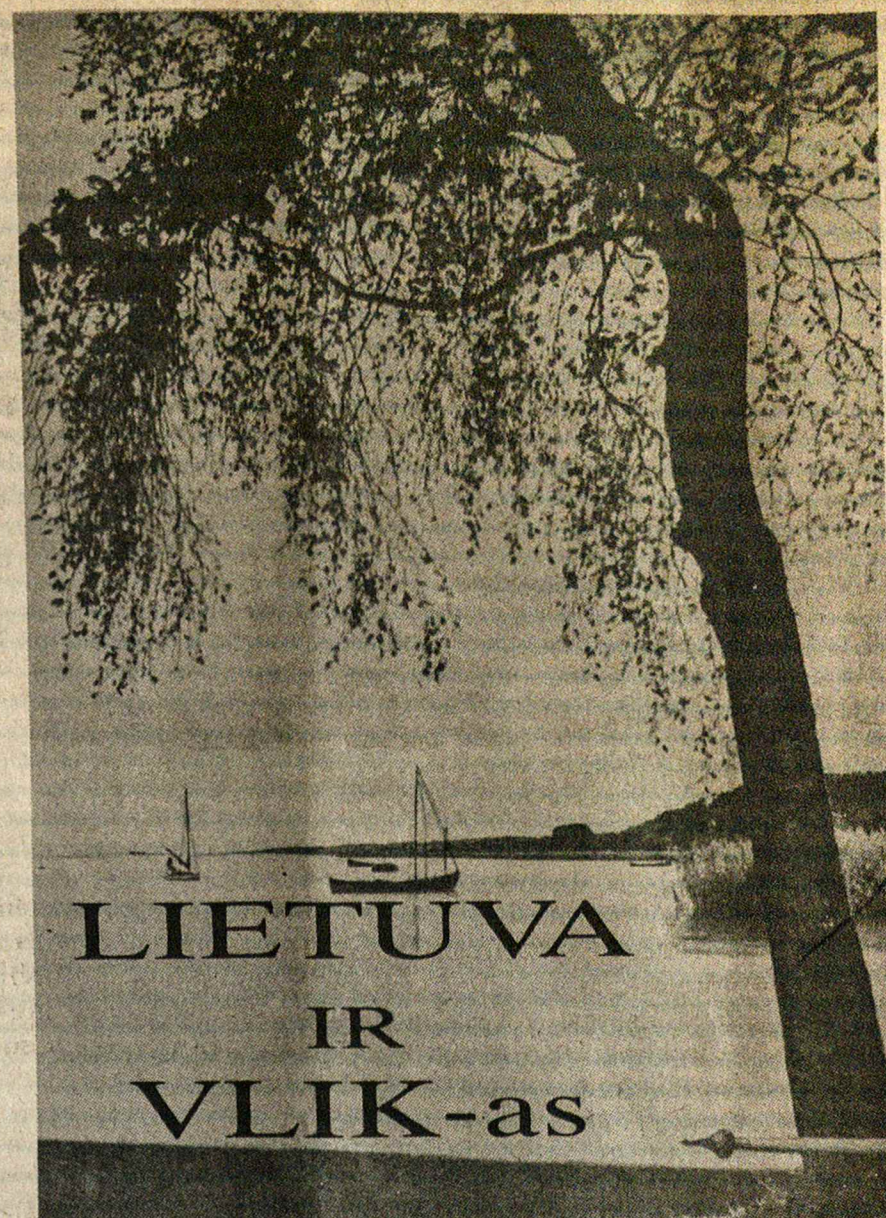
cher'is gauna Mrs. Sullen /Lucy Peacock/, pirma šiai išsirūpinus skyrybas nuo savo girtuoklio vyro Mr. Sullen /Laurence Russo/. Be suminėtuju, mažesnes, bet irgi ryškias roles atlieka Bonifaco dukterė Cherry /Caro Colman/, pono Sullen tarnas Scrub /Keith Thomas/, plėšikas /highwayman/ Gibbet /Ted Dykstra/, jo bendrininkai Hounslo /Richard Gilbert-Hill/ ir Bagshot /Donald Adams/, nelaisvėn patekęs prancūzų kariūninkas, grafas Bellair /antrą rolę turįs Richard Gilbert-Hill/, kunigas, Bellair'o kapelionas Foigard /Maurice Godin/, minėtų ponų tarnaitė Gipse /Gwyneth Walsh/, kaimietė moteris /antra trumpa Caro Colman rolė/ ir Sir Charles Freeman /Kevin McNulty/. Toks visas aktorių sąstatas. Pa-prastai visų veikėjų, ypač statistų, pavardėm nesuminiu. Bet šioje komedijoje tikro statisto nebuvo, dramaturgas kiekvienam aktoriui leido ryškiai pasirodyti. Nepastebėjau nė vieno silpnai vaidinančio, visi peržengė vidutinybės ribą. Man labiausiai patiko Lucy Peacock koketiškas temperamentas, John Moffat'o natūralus entuziazmas, Richard'o Gilbert-Hill komiška prancūziškas akcentas karininko rolėje, Patricijos Conolly briliantinė vaidyba kiekienoje, kad ir nereikšmingiausioje situacijoje, Kim Coates šaržuoti, bet patrauklūs gestai ir ryškūs, bet neperdėtas pamėgtos frazės "as the saying is" akcentavimas. Tai mano skoniui. Kai po spektaklio dalijomės išpuodžiais su žmona, ne visi tie patys aktoriai jai labiau patiko, ji sau surado ir kitų žvaigždžių.

Visi aktoriai buvo išpuošti spalvingais 17-to šimtmečio galo ar 18-to pradžios kostiumais /Lesley Macaulay kūryba/, buvo gražių muzikos intarpų /Lauros Burton nuopelnas/, gerai veikė Louisės Guinard apšvietimas. Nors režisierius kažkodėl išmetė gražius eiliuotus prologą ir epilogą, bet spektaklio pabaigą papuošė gracingu, darniu šokių, turbūt menuetu /John'o Broome choreografija/.

Išskyrus scenos veteranę Patriciją Conolly, vaidino vien tik vad. The Young Company nariai, karjerą pradantieji aktoriai. Jų pasiekimais teisiai reikia stebėtis. Dabartinis The Third Stage teatro meno vadovas John Neville, kuris šio sezono gale perims viso Stratfordo festivalio meno vadovo pareigas, gali savo jaunikliais didžiulius. Be abejo, ne vieną jų jis nusivis kitą vasarą į abu didžiuosius teatrus – Festivalio ir Avon.

Nežinau, ar verta dėl šios vienos komedijos iš toliau į Stratfordą keliauti, bet ten nuvažiavus kitų spektaklių pažiūrėti, verta ir The Beaux' Stratagem matyti. Ji repertuare bus iki rugpjūčio 31.

(Priešatostoginiame "NL" numeryje Stratfordo spektaklio aprašymo autorius buvo taip pat Alfonsas Nakas.)

LIETUVA IR VLIK-as. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvini-mo Komiteto – VLIK-o Šaknys, Praeitis ir Dabartis. Redagavo A.V. Rinkūnas. Išleido Tautos Fondas. 1984m. 272 psl. Knyga iliustruota nuotraukomis, dail. J. Stungio ir V. Čižiūno piešiniais. Kaina nepažymėta.

Šiame leidinyje skaitytojas ras išdėstytas trum-pai, aiškiai ir objektyviai pagrindines žinias apie politinę Lietuvos istoriją, kurios fone vystėsi Lietuvos politinės partijos, pasauliniai įvykiai ir VLIK-o istorija. Turinys suskirstytas į keturias dalis: Pirmosios dalies pagrindiniai skyriai – Laisvės Aušra – Lietuvos politinių partijų pradžia; Didysis Vilniaus Seimas, 1906-1914 m.; Pirmasis Pasaulinis Karas – Petrapilio Konferencija. VILNIAUS Konferencija, Antanas Smetona, Vasario 16-tosios Aktas; Pirmieji Vargai. Demokratinės Lietuvos laikotarpis. Seimai. Dr. Kazys Grinius. Lietuva Autoritetinėje Santvarkoje; Nepriklausomos Lietuvos Laimėjimai. Okupacijų pagrindų gimsta Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas – VLIK'as. Okupacijų priežastys. Antrasis Pasaulinis Karas. PIRMOJI Rusų – Bolševikų Okupacija Lietuvoje. Tautinės REZISTENCIJOS PRADŽIA PIRMOJE BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOJE. BIRŽELIO 22-SIOS SUKILIMAS. Vokiečiai ir vėl Lietuvoje. TOLIMESNĖ REZISTENCINĖ VEIKLA. GESTAPO VEIKLA. PIRMASIS komunistų valdžios Lietuvoje DEŠIMTMETIS. Tolimesnis IŠVEŽTŲJŲ LIKIMAS. MIŠKO BROLIAI – PARTIZANAI. DABARTINĖ BŪKLĖ OKUPUOTOJE LIETUVOJE.

Antroje dalyje – VLIK'as atsikuria Vokietijoje.

Trečioje dalyje – VLIK'as JAV-se /Nuo persikėlimo iki 1964 metų. Rašo J. Matulionis ir dr. A. Trimakas/. Juozas Kęstutis Valiūnas. Tolimesnieji VLIK'o darbai. Dr. Kazys Bobelis. KAS YRA VLIK'as DABAR. Su VLIK'u Kartu – Tautos Fondas, Prel. J. Balkūnas, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvos Laisvės Komitetas, Ryšiai su to pat likimo atstovais.

Ketvirtoji dalis – Dabartinės VLIK'o Grupės.

Priedai – dr. D. Krivickas "Karo audrai artėjant". VLIK'o Statutas. Panaudota medžiaga. /Šis priedas yra įdomus autentiškųjų Lietuvos "pardavimo" dokumentų vertimais. / Naudingos ir įdomios yra įvairių VLIK'ui priklausančių organizacijų charakteristikos ir jų veikimas nepriklausomoje Lietuvoje.

Iš viso to, kas šiame leidinyje yra rašoma, aišku, kad VLIK'as savo esmėje tebėra tas pat organas, koks buvo įkurtas Lietuvoje, vokiečių okupacijos metu, 1943 metais.

Pažymėtina, kad memorandumams, leidiniams ir kitai VLIK'o veiklai surinkta daug dokumentinės medžiagos. Ji yra sutvarkyta ir laikoma dabarties ir ateities kovai už Lietuvos laisvę dokumentuoti, kaip rašo šio leidinio redaktorius. Taip pat pažymi, kad šia medžiaga naudojasi netik lietuviai, bet ir kitataučiai, įskaitant ir JAV-bių valdžios įstaigas.

PRANEŠIMAS "MŪSŲ SKAUTYBĖ" KNYGOS REIKALU

Lietuvių skautija išėivijoje gyvuoja jau 40 metų. Šio laikotarpio apžvalginė knyga pradėta ruošti 1977 metais. Tai didelis ir nelengvas darbas. Bet jis jau pasistūmėjo taip, kad sudaryta vyriausioji redakcinė komisija – A. NA MIKIENĖ ir S. JELIONIENĖ, buvusios "SKAUTŲ AIDO" redaktorės. Kalbą peržiūrėti sutiko kun. J. Vaitis, S. J. Rajonų redaktoriai atskirų kraštų apžvalgas jau siunčia į Čikagą, kad galima būtų pagaliau pradėti spausdinimo darbus.

Tačiau LSS vadovybė, siekdama išleisti kaip galima pilnesnę visų keturių dešimtmečių apžvalgą, prašo apžvalgas PA PILDYTI, kad ir šių metų veikla, vadovai – vės ir visa kita būtų knygoje atspausdinta.

Todėl yra BŪTINA ir KAIP GALIMA GREIČIAU tuos papildymus su NUOTRAUKOMIS atsiųsti Kanados rajono redaktoriui v. s. Č. S. ENKEVIČIUI, 40 Burrows Ave. Islington, Ont. M9B 4W7.

Po šių metų spalio mėn. 1 d. jokie papildymai nebegalės būti priimami.

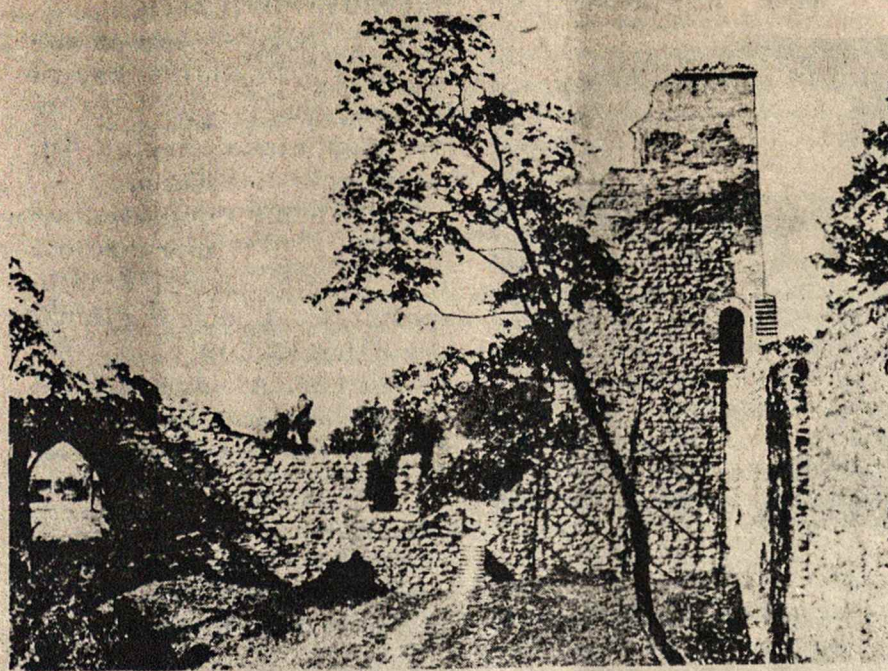
Tuo reikalu yra išsiuntinėti pranešimai per vadeivas vienietų vadovams.

Č. S.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

MEDININKŲ PILIES KIEMO DALIS

DARBŲ KRAŠTOTYRININKAI

Utenos kraštotyrininkai rūpinasi Narkūnų piliakalnių: sutvirtino jo šlaitus, padarė naujus laiptus ir renka istorines žinias, legendas, padavimus.

PETER USTINOV'AS VIEŠĖJO LIETUVOJE

Žinomas aktorius, režisorius ir dramatargas, pagarsėjęs netik Britanijoje, bet ir Hollywoode, lankėsi Vilniuje, kur filmavo senamiestį. Ap- lankė ir filmavo Trakų pilį, Rumšiškės, Druskininkus, Kauno rajono kolūkių ir Vilniaus biblioteką.

Rašoma, kad "Tiesa" iš- spausdino su juo pasikalbėjimą, pavadintą "Vakaras su paradoksu karaliumi".

• LIAUDIES ŠOKIŲ puoselėtojas ir choreografas, prof. Juozas Lingis atminimui Vilniuje, prie namo kuriame jis gyveno, planuojama pa- statyti memorialinę lentą. Kultūros Ministerijai pa- vesta įsteigti J. Lingio var-

do premiją, skiriamą vieną kartą per 5 metus žoršo- grafui už geriausio lietuvių liaudies šokio arba geriausios šokio kompozicijos su- kūrimą.

KAS POSĖDŽIAUJA KOVAI SUGIRTAVIMU KOMISIJOJE?

Pranešama, kad Kovos su girtavimu komisijos pirmininku paskirtas teisingumo ministeris, teisės mokslų daktaras prof. P. Kūris. Savo pirmajame posėdyje lie- pos mėnesio pradžioje Ko- misija priėmė nutarimus dėl miestų ir rajonų komisi- jų darbo, pritaikant efekty- vias priemones.

Tokiai komisijai turėtų pirmininkauti medicinos gydytojas, nes girtavimas tai ne koks paprastas nusikaltimas, bet sutrikimas. Medicininis ir psichologinis. Lie- tuvoje girtavimas išplito at- nešus okupantams "pažan- gląją" laisvę. Gal nuo to pir- miausiajį reikėtų pradėti tai- kyti gydymo priemones.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

PO NAUJŲ PERTVARKYMŲ IR TAISYKLIŲ PAKEITIMO SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ SIŪSTI, PADĖTIS STABILIZAVOSI IR DABAR GALIMA PASIŪSTI DAUG VERTINGŲ DOVANŲ SAVO ARTIMESiems LIETUVOJE.

PASIUNČIAME JŪSŲ PAČIŲ DOVANAS ARBA PRIIMA- ME UŽSAKYMUS TIK GEROS RŪŠIES PREKĖMS UŽ KOMPETICINGĄ KAINĄ.

SUDAROME TESTAMENTUS, ADMINISTRUOJAME NUOSAVYBES, IŠRŪPINAME LIETUVOJE GYVENANČIOMS ŽMONOMS PENSIJAS, PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.

DĖL VISŲ SMULKIŲ INFORMACIJŲ IR PATARIMŲ PRAŠOME RAŠYTI:

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.

TEL. 01 460-2592

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanet Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;

JONIUI R.: 337-8637

IŠKILO NAUJA AUDEJA

Panežvėžio miesto Paro- dų Rūmuose buvo surengta audėjos Angelės Aleliūnės - nės darbų paroda, kuri pasi- žymi liaudiškais savitais, originaliais raštais. Kūrybi- nio darbo išmokusi iš savo motinos ir kitų kaimo mer- ginų ir labai pamėgusi audi- mą.

Jos darbai užsitarnavo į- vairių parodų apdovanojimus. Dalyvavo ir užsienio paro- dose.

ANTIALKOHOLINIS KLUBAS

Rokiškyje veikia antial- koholinis klubas "Ąžuolas", bet, kaip vietinėje spaudoje rašoma, dar nemažai šlitinė- jančių gatvėse.

DAR APIE NUOBODULI DARBE

Šio laikraščio Nr. 24, straipsnis "Kaip kovoti su nuoboduliu darbe", pažėrė glėbį gana logiškų patarimų tuo reikalu ir klausia skaity- tojų nuomonės. Straipsnio paskatinta ir atsiliepiu. Man daugiau rūpi, kaip moterys reaguoja į nuobodulį ir įgrį- susį darbą, ir kaip nuo to ginasi.

Pirmiausia, anas rašinys pataria, kad neverta pakeisti darbą, jei jis pasidaro per nuobodus, bet surasti naujus metodus jį pajavairinti. Be to, atrodo ten siūloma/stengtis savo pareigose būti sąžiningu. Gal būt, sąžiningai dir- bant nėra taip nuobodu. Pla- čiai žinoma, kad dalis darbi- ninkų randa labai lengvą iš- eitį išvengti nuobodulio dar- be - jie simuliuoja. Taip leng- viausia išvengti ir nepato - gių darbo sąlygų. Bet nevi - sų sąžinė sutinka su simulia- vimu - padoriam žmogui tai būtų savivarbos įžaidimas. Tokių gudruolių pasitaiko visur, kurie - kurios - sugeba savo darbo dalį primesti ki- tiems, o pasiimti pilną atly- ginimą. Tai lengva patirti dirbant su būriu žmonių, kur pareigos nėra griežtai ap- rėžtos. Keista, kad visur at- siraunda tokių geraširdžių, kurie /kurios/ sutinka tingi- nius pavaduoti. Gal tik iš pasigailėjimo... Tuo būdu, lengvai išvengiama nuobodu- mo darbe kitų sąskaiton.

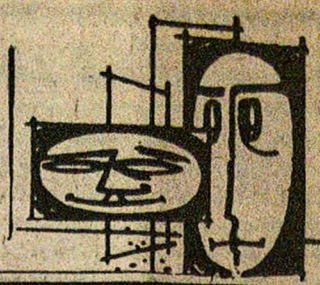
Vienas iš straipsnyje duo- tų patarimų - naudotis muzi- ka. Su tuo nevisi sutiks, nes kiekvienas skirtingai rea- guoja į muziką; daug pri- klauso ir nuo amžiaus bei išsilavinimo. Pasirinkus muziką savo skoniu, gal ir gelbsti išblaškyti nuobodulį laikinai, jei darbas grynai fizinis, ar automatiškas. Ta- čiau kitais atvejais, kur rei- kia galvoti, muzika nevisus raminančiai veikia, dažniau- siai tik trukdo. Gal būt, labai jaunam amžiuije tiems, kurie net gatvėje vaikšto su radijo aparatu ir ausiniais, muzika padeda dirbti. Bet senesnie- ji - darosi nervingi, nepaken- čia, ypač garsios muzikos.

Žiūrint iš moteriškosios pusės, yra dar daug visokių užsiėmimų, nuobodulį iš- blaškyti. Visada gerai turė- ti su savim kokį rankdarbį /siuvimą, mezgimą ir t.t./ - Bet geriausias išsiblašky- mas, kai savo poilsio valan- dą išieini į kitą patalpą/pav., svečių kambary/, arba, jei yra galimybė - į atvirą orą. Taip pat gera parašyti laišką, kada netik sutaupai sau laiko/namie nereikia rašyti/, bet ir nuklysti kita kryptimi, galvoji apie tą asmenį, ku- riam rašai.

Man asmeniškai, išsiblašky- ti pagalbsti prisiminimas iš džiautume, jei suprastume, praetities žinomų eilėraščių. Tuo būdu padeda juos išlai- kyti atmintyje ir neima nuo-

"Kasdieniniame darbe su- siduriu su alkoholika ir e- su įsitikinusi, kad tai sunkūs ligoniai, kuriuos reikia izo- liuoti ir gydyti", rašo medi- cinos sesuo D. Galvanaus - kienė.

KRENI VEIDRODŽIAI

Vienas veikia, du abejingi, trys kritikuoja...

bodulys. Taip pat ir keletas mankstos pratimų/kaip ran- kų, kojų judesiai, nugaros ir pan./ tikrai atgaivina ne tik kūną, bet ir dvasią. Žinoma, tai geriausiai atlikti per po- ilso valandą, bet turint kele- tą minučių, taip pat galima jas geram tikslui sunaudoti. Daug kas save gaivina karš- tos kavos puoduku ir cigare- tėmis. Bet čia jau speciali žmonių rūšis, abejotina, ar jie galėtų būti pavyzdžiu.

Naktį dirbantiems - dažnai atsiranda tarpinių, kada nu- rodytas darbas atliktas ir nėra kas veikti. Tada tai tik- rai ima miegas, netik nuo- bodulys. Ir būtų "pavojinga", jei vadovybė atrastų užmi- gusį darbo laiką. Nakties laikų, geriausia priemonė išsiblaškyti - padaryti keletą mankštos pratimų. Be to, šalto ar karšto gėrimo puo- dukas taip pat būtina: veikia gaivinančiai ar išblaško mie- gą. Skaitymas - dažniausiai neveiksminga priemonė - lengva užmigt, nors ir ro- maną skaitant. Gal tik mez- gimas padeda budėti ir gali- ma sau ką nors naudingo nu- simegti, nes namuose nėra tam laiko.

Vis dėl to, naktinis dar- bas yra varginantis ir ne- daugelis gali taip dirbti. Y- patingai varginantys yra pir- mieji 2-3 mėnesiai. Vėliau- pats organizmas prisitaiko. Visada tačiau svarbu turėti prie savęs kokį idomų dar- bą, kuriuo gali užsiimti at- liekamu laiku. Kai kas net savo studijų knygas atsineša /jei tuo užsiima/, ir atranda laiko mokytis.

Prisimenu mokykloje gir- dėtą sakmę apie gudrų kal- vį, kuris mokydams to a- mato savo jauną sūnų, sugal- vojo, kaip jam įrodyti, kad atliekamas minutes nuo darbo galima naudingai su- naudoti. Jis pastatė seną, ne- reikalingą lentą kalvės kam- pe ir liepė savo mokiniui įkalti į ją vinį kiekvieną nuo darbo atliekamą minutę. Sū- nus taip ir darė. Po kelių savaičių lenta buvo pilna vi- nių ir suskilusi į daugybę plyšių. Tėvas kalvis ir sako: "Žiūrėk, kiek buvo atliekamų minučių!"

Tai gi, verta pagalvoti, ką galima atlikti ekstra darbo pasinaudojant kalvio patari- mu. Mes niekada nenuobo- ti džiautume, jei suprastume, kiek naudos galima turėti, sunaudojant atliekamą laiką.

G. A d o m a i t i e n ė

BEGUDRAGALVIAUJANT...

Motina atvedė savo 6 metų vaiką pas gydytoją bend- ram patikrinimui. Ji pasisakė, kad rūpinasi dėl sūnaus di- delio pamėgimo nevertingo /"junk"/maisto. Gydytojas, minutę pagalvojęs, kaip nušviesti vaikui tokio jo netinka- mo maisto pasirinkimą, paklausė: "Na, tai kuo tu norėtum būti, kai užaugsi?"

-Noriu būti gydytoju!

"Pasisėk", - pagalvojo gydytojas; "Na, ir ką tu pa- sakytum vaikui, kurio motina pasiskųstų, kad jis valgo perdaug šlamštmaisto?"

- Kai buvau vaikas, valgiau tokį, ir matai kas aš da- bar esu! - nesvyruodamas atsakė berniukas. R. D.

KAVA

Sena legenda pasakoja, kad dar prieš Kristaus laikus į Etiopiją buvo atsikrausčiusi semitų giminės kiltis, kuri buvo įkūrusi imperiją. Karalienė Šeba svečius visada vai- šindavusi kava, kurios medeliai auga niekenu nekultivuo- jami Kafos provincijoje. Tačiau amžių bėgyje semitų pa- dermė sumišusi su negrais ir m išrios grupės buvusios pavadintos Falašais, arba juodaisiais žydais.

Kava ir šiandieną sudaro didesnę pusę Etiopijos eks- porto. Etiopijos avių ganytojai yra pastenėję, kad avys, prisidėjusios kavos medelių lapų ir kavos pupelių, tampa neramos ir naktį negula. Avių budrumą sukelia lapuose ir pupelėse esantis kofeinas, kuris veikia tiesioginiai į nervų sistemą ir kraujo apytaką.

Kavos medeliai iš Etiopijos paplito po Afriką ir vė- liau buvo atgabenti į pietinę Ameriką - Braziliją, Havajų salas ir į šiaurinę Ameriką. Jie geriausiai auga šilto kli- mato juostoje ir aukštumose, pakilusiose nuo jūros lygio apie 1.500 metrų. Maždaug po penkerių metų kavos me- delis jau pradeda duoti vaisius. Žydi baltai, iš žiedo išsi- vysto pupelės ir prinokusios paraudonuoja. Jas tuojau su- renka ir supila į indus, pripildus vandens. Čia gerosios pupelės nugrimsta į dugną, o blogos pasilieka paviršiuje, ir jos pašalinamos. Geros pupelės išdžiovinamos ir vė- liau perleidžiamos per lukštinimo mašiną ir dar kurį laiką fermentuojamos. Taip paruošus, išrūšiuojamos ir pilstomos į maišus eksportui. Kavos pirkėjai labai aty- džiai seka, kokiame rajone buvo išaugintos pupelės. Pir- mąją vietą užima Brazilijos kava, turinti geresnį skonį ir kvapą. Specialistai nurodo, kad Brazilijos dirva turi to- kių priemonių, kurios atsiliepia į kavos skonį.

Kavos pupelės supilstomos į 60 kg. maišus ir ekspor- tuojamos žalios, neskrudintos. Kavos pardavimo ir pla- tinimo bendrovės pupelas suskrudina specialiai paruošto- se krosnyse prie 180 laipsnių C, palaikant jose 15-17 mi- nučių. Vėliau pupelės sumalamos ir supilstomos į užda- rus indus, kurie paskirstomi po krautuves.

Šiandieną kava yra tapusi biržos objektu, kaip ir ki- ti vertybiniai popieriai ar akcijos. Kavą auginantieji kra- štai yra sudarę sąjungą, kuri nustato kvotas ir kainas, kad išvengtų konkurencijos.

Iš Etiopijos kava pasklido po arabiškus kraštus apie 12 amžiuje. Kavos gėrimas labai išpopuliarėjo Anglijoje ir Londone jau 18 a. buvo priskaitoma keli šimtai kavi- nių. Kalkarios Londono kavinės, pav., Llovd'o - nasiekė tarptautinio garsumo, nes jose susirinkę biznieri- ai įsteigė laivų draudimo įstaigą ir vėliau išsivystė kitokie drau- draudimai.

Paryžiuje yra išgarsėjusios kavinės, kuriose susiren- ka menininkai, rašytojai ir į jas mėgsta užsukti turistai. Taip pat didelio pasisekimo susilaukia Vienos, Berlyno, Budapešto kavinės. Kaune, dar nepriklausomybės laikais, garsėjo Konrado ir Monikos, o Vilniuje - Literatų kavinės.

Pasaulinė kavos produkcija dabar siekia apie 100 mi- lionų maišų po 60 kg.

Iš kavos pupelių išskiriamas kofeinas, taninas ir ki- ti alkaloidai, skatinantieji centrinę nervų sistemą ir suke- liantieji pagyvėjimą, judrumą. Tad geros kavos puodelis gali būti naudingas.

P. I N D R E I K A

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2 % už 90 dienų term. indel.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indel.
9 % už 1 metų term. indel.
9 1/2 % už 2 metų term. indel.
9 1/2 % už 3 metų term. indel.
9 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 %
3 metų 11 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų. 9 3/4 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 44 MILIJONŲ DOLERIU

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santuokų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIU

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 8 1/4 %
180-185 d. term. ind. 8 1/2 %
Term. ind. 1 metų 9 %
Term. ind. 2 metų 9 1/2 %
Term. ind. 3 metų 9 1/2 %
Pensijų s-ta 9 %
Spec. taup. s-ta 7 1/2 %
Taupomąją s-ta 7 %
Depozitų-čekių s-ta 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 11 1/2 %
Mortgičius nuo 9 3/4 %-11 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30 v.r. - 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santuokų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už įrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

"VILNIAUS" PAVILJONAS 1985 m. TORONTO KARAVANE

J. Varčius

Š. m. birželio 21-29 dienomis Torontė įvyko tarptautinis Karavanas, kurį sudarė įvairių tautybių 48 paviljonai. Tai devynių dienų tarptautinis festivalis, kur tautiniuose paviljonuose kiekviena tautybė supažindina kanadiečius su savo krašto papročiais, šokiais bei dainomis, maisto patiekalais bei gėrimais, tautodailę ir etninę veiklą.

Karavano pradininkė - ukrainietė Zena Kossar, kuri suorganizavo 1969 m. pirmą Karavaną, susidedantį iš 29 paviljonų, jų tarpe buvo ir mūsų "Vilniaus" paviljonas. Prisikėlimo parapijos patalpose. Per keletą metų Karavanas pagarsėjo paviljonų renginiais, kurių skaičius kiekvienais metais įvairuoja nuo 45 iki 50. Juos kiekvienais metais aplanko per pora milijonų žmonių. Karavanas yra užregistruotas kaip kultūrinė organizacija, kurią valdo sudaryta direktorių valdyba. Ji jokios finansinės paramos iš valdžios negauna. Jos pagrindinės pajamos sudaro parduoti Karavano įėjimo pasai ir dalyvaujančių paviljonų \$500 metinis mokestis.

Paviljonų paruošimas ir išlaikymas rengėjams sudaro didelių finansinių sunkumų, nes jų pagrindinės pajamos sudaro tik parduoti maisto patiekalai, gėrimai ir pyragai, tortai ir kiti skanėstai. Paviljono paruošimas yra labai sudėtingas. Jam įrengti yra reikalingos patalpos, reikia devynioms dienoms organizuoti meninę programą, maisto paruošimą ir atlikti daugelį kitų darbų. Šiam tikslui reikia sutelkti keletą dešimčių savanorių talkininkų, kurie savo neapmokamą darbą paaukotų lietuvių reprezentacijos reikalam.

Lietuvių paviljonas "Vilnius", šiais metais jau 17-tasis, KLB Toronto Apylinkės Valdybos pastangomis išsilaikė kaip vienas iš pastoviausių ir geriausių tarptautiniame Toronto Karavane, kiekvienais metais laimėjęs premiją. Šių metų paviljono ruošos darbams vadovavo KLB Toronto Apylinkės Valdybos išd. Ričardas Budnikas. Jis su savo talkininkais ir talkininkėmis š. m. vasario 2 d. suruošė specialų vakarą - balų, kuriame buvo išrinkta "Vilniaus" karalaitė Ingrida Čuplinskaitė, atstovauti lietuvių Karavano ir "Vilniaus" paviljono renginiuose.

"Vilniaus" paviljonas buvo įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse, kuris veikė birželio 21-29 d. Didžioji salė buvo meniškai išpuošta tautinių juostų piešiniais, didžiule Lietuvos vėliava, prie kurios buvo prisiglaudus stilizuota didinga mūsų Vytiš. Dekoracijos scenoje vaizdavo nepriklausomos Lietuvos ūkininko kiemą su trobėmis. Salės pakraščiuose buvo išdėstyti spalvotomis staltiesėmis papuošti apvalūs stalai, prie

kurių atvykę svečiai vaišinosi lietuviško maisto patiekalais ir gėrimais. Prie salės įėjimo durų įsispraudęs į kampą, pasipuošęs savo stogą įvairiaspalvėmis dangomis, veikė lietuviškų pyragų bufetas, kurio raguočiai, tortai, baravykai, ežiukai viliojo svečius. Šiuos skanumynus parūpino kiekvieną dieną nemokamai organizacijos, kurių pelną skyrė paviljono išlaidoms padengti.

Meninę programą atliko "Atžalyno" ansamblio šokėjai. Jie šoko kiekvieną dieną didžiosios salės centre: darbo dienomis nuo 7 val. v. iki 10 val. v. ir savaitgaliais - nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vakaro. Programos užtrukdavo pusvalandį, kurią sudarydavo 8 šokių pynė ir buvo kartojamos kas valandą. Atžalyniečių visų grupių atliekamais darniais šokiais gėrėjos atvykę svečiai kitataučiai, kurie irgi keitėsi kiekvieną valandą, lankydami Karavano įvairių tautybių paviljonus.

Kavinės patalpose veikė virtuvė, gėrimų baras ir valgykla. Lietuviškus maisto patiekalus, kurių populiariumi buvo cepelinai, ruošė O. Greičiūnienė su 4 talkininkėmis. Čia kartais būdavo ir nemaža spūstis, nes kiekvieną valandą atvykdavo naujų svečių, kurie skubėdavo pamatyti programą, pavalgyti ir tuojau išvykti į kitus paviljonus.

Parodų salėje buvo paruošta dailininko Bakių paveikslų ir skulptūros paroda, kurioje buvo išstatyti keletas lietuvių menininkų rodiniai. Šia paroda lankytojai labai domėjosi ir nupirko keletą paveikslų ir skulptūrų. Čia atvykusius svečius kiekvieną dieną primindavo ir pasveikindavo "Vilniaus" karalaitė Ingrida Čuplinskaitė ir paviljono burmistras E. Būbulis, kurie publiką supažindindavo su atliekamais "Atžalyno" šokiais.

Paviljono aplankė Karavano organizatorė Zena Kossar su savo vyru, jos nuolatiniu talkininku, 32 spaudos, radijo ir televizijos atstovai ir per devynias dienas - 8000 torontieškių kitataučių ir lietuvių. Paviljonas buvo tvarkingai ir planingai paruoštas, kurio vadovai R. Budnikas, talkino per 100 savanorių jaunimo ir senimo. Karavano organizatoriai "Vilniaus" paviljonui paskyrė III premiją už programą.

"DIRVOS" VAKARONĖ

"Dirvos" laikraščio Torontė rėmėjų būrelis vakaronė įvyko liepos 27 d., šeštadienį, 7 val. v. M. B. A. B. r o m a i č i ū erdvime vasarnamyje, Springhurst/Wasaga/. Kalbėjo Sibiro kankinė Marija Garbačiauskienė. Dalyviai buvo pavaišinti, turėjo progą diskutuoti mūsų spaudos problemas ir vakarą praleisti draugiškoje nuotaikoje prie liepsnojančio laužo.

DELHI - tillsonburg

MIRĖ AGRONOMAS DR. BRONIUS POVILAITIS

Dr. Bronius POVILAITIS

Liepos 17 d., savo namuose staiga mirė dr. Bronius Povilaitis. Laidotuvių apeigos vyko Tillsonburg-Delhi bažnyčioje.

Po mišų karstas buvo nuvežtas į Mississauga kapines. Dalyvaujant dideliame skaičiui giminių, pažįstamų ir draugų, kapą pašventino ir maldas atkalbėjo dr. kun. Pr. Gaida. Giedėjo sol. Vaclovas Verikaitis.

Atsisveikinimo žodį tarė agronomas Viktoras Dailydė, giminių vardu atsisveikino dr. Petras Lukoševičius, Katalikų Federacijos vardu kun. Aug. Simanavičius. Pabaigai buvo sugiedota "Marija, Marija" ir Tautos Himnas.

Visi dalyvavusieji buvo pakviesti ten pat į salę atsigalvinti ir pasistiprinti. Pienų ir specialisto. M. B.

"Atžalynas" folkloriniame festivalyje Portugalijoje 1982 m. pavašarį.

• Agr. Viktoras DAILYDĖ yra išgaliotinis rinkti aukoms nesenai mirusio agronomo Broniaus POVILAITIS knygai apie nepriklausomos Lietuvos žemės ūkį išleisti.

Knygos leidimo komitetą sudaro: Algis Ratavičius - pirm., Petras Augaitis - išd., Monika Povilaitienė - sekretorė.

Knygos rankraštis yra galutinai paruoštas ir perduotas Lietuvių Agronomų Sąjungos Chicagoje sudarytai komisijai.

Torontė knygos leidimui čekius prašoma rašyti: Agr. B. Povilaitis Book Fund nr. 7961, PARA MA, Toronto Credit Union, Ltd., 1573 Bloor St., W., Toronto, Ont., M6S 1A6, tel: 532-8723.

Aukoję nemažiau \$15, pažymėkite savo adresą, nes knyga bus pasiųsta.

GALIMA SIŪSTI PRAŠYMUS STIPENDIJOMS

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų Fondas skiria gelę išgyti.

APIE PILIAKALNĮ IR BAŽNYČIA

Prie Altoniškių, už Zapyškio, važiuojant Šakių link, kur teka Ovos upė, yra pilialkalnis apipintas romantiškosios legendomis. Esą, senovėje ant šio pilialkalnio buvusi amžinoji ugnis ir deginamos aukos jaunikių globėjai Altonėi. Piliakalnio viršūnėje augęs ąžuolas, po kuriuo rinkdavęsi apylinkių vaikinai prašyti deivę sau žmonos.

Zapyškis garsus savo gotikine bažnyčia, kuri daugybę kartų kentėjo nuo Nemuno potvynių. Bažnyčios sienos kai kur iki 1 m. storio, plytos rankų darbo. Bažnyčia statyta Sapiegos lėšomis. Pastatas daug kartų perstatinėtas.

tų metu buvo renkamos aukos dr. Br. Povilaitis knygai išleisti, kurią jis rašė ir medžiagą rinko 3 metus. Surinkta apie 3.000 dol.

Dr. Bronius Povilaitis buvo gimęs 1907 m. rugsėjo 5 d., Diržių kaime, Šaulių apskrityje. Linkuvos gimnaziją baigė 1925 m., 1930 m. Žemės ūkio Akademiją baigė diplomuotu agronomu.

1945-46 m. augalininkystės studijas gilino Vokietijoje, Goettingeno Universitete, o nuo 1949 m. Kanadoje, Montrealyje, McGill Universitete studijavo augalininkystę, selekciją ir genetiką. 1951 m. gavo gamtos mokslų magistro ir 1954 m. filosofijos dr. laipsnį.

Dr. Br. Povilaitis yra išspausdinęs visą eilę mokslinių studijų straipsnių lietuvių ir anglų kalbose. Yra rašęs straipsnių Ūkininko Patarėjuje, Žemės ūkio Kalendoriuose ir kt. Taip pat rašė Lietuvių Enciklopedijon, kur redagavo žemės ūkio skyrių.

Jis dalyvavo ir skaitė referatus 1957 m. Kanados genetiku suvažiavime Montrealyje. 1957 m. Kanados Žemės ūkio Instituto konvencijoje Vancouver'yje ir 1959 m. rudenį tarptautiniame botanikų kongrese Montrealyje.

Išėjvija neteko gero liegavio ir specialisto. M. B.

toronto

• LIETUVIŲ NAMŲ salės jau užsakytos Lietuvių Dienų balui, kuris įvyks SPALIO 12 d.

• LIETUVIŲ NAMŲ Socialinės pagalbos darbuotojai turėjo keletą posėdžių, nors ir vasaros metas, kad galėtų geriau aptarnauti pagalbos reikalingus lietuvius.

• "The Toronto Sun" buvo paskelbęs apie Baltiečių Teismą Sov. Sąjungai Kopenhagoje, vykusį liepos 25 dieną.

• VYRŲ CHORAS "ARAS" išskrido 8-nių dienų gastroliams į Britaniją. Išvyko 39 choristai, vad. sol. V. Verikaitis ir akomponiatorius muz. J. Govėdas.

ARAS koncertuos Glasgove, Nottinghamame ir Londone.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

• A. a. šaulio Juozo VAŠKEVIČIAUS atminimui Kanados Lietuvių Fondui aukoję: \$50, - J. Astrauskas; po \$20, - V. Karauskas, S. Kniukšta, A. Lukošius, J. A. Paršeliūnai, J. Poška, J. M. Vaseriai, A. P. Vilučiai; po \$10, - V. Bačėnas, A. Borkertas, L. Einikis, P. Gulbinskas, B. Janauskas, S. Kiršonas; \$5, - S. Čeponienė.

• Mirus a. a. Konstancijai BUTIENEI, vietoje gėlių, aukoję Kanados Lietuvių Fondui: \$20, - M. Vaškevičienė; po \$10, - Dambaras Jonas, J. Pikelis, R. Z., A. Paleckis, V. Skrinškas, Jokubas Šližys, V. Matulevičius, L. Balsienė, B. Vaitkienė, V. E. Dailydžiai, B. Romeikienė, T. V. Bačėnai, E. K. Jokšas; po \$5, - V. Bačėnas, A. Bazalykas ir A. Pundzius.

Linkėdami stiprybės ir užjausdami pasilikusias šeimoms, dėkojame visiems aukojusiems. K. L. F.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A. A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro. SKAMBINKITE: 487-5591

Birutė Grigaitytė-Spudienė

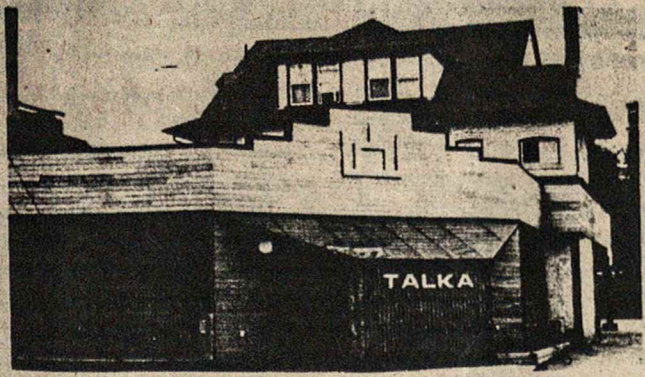
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Ištaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 5 %	nekiln. turto pask... 10 %
santapas 6 1/4 %	asmenines paskolas 12 %
kasd. palūkon. už sant. 5 1/4 %	Nemokamas pilnas čekių
term. indėlius 1 m. 9 1/4 %	patarnavimas
term. indėlius 3 m. 10 %	Nemokama narių gyvybės
reg. pensijų fondo 7 1/4 %	drauda pagal santaupų
90 dienų indėlius 8 1/4 %	dydį iki \$ 2.000.
(minimum \$ 5.000)	Nemokama asm. paskolų
Reg. pensijų 1 m. 9 1/4 %	drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

chicago

PARENGIMAI:

RUGPJŪČIO 18 d. — BALFO metinis PIKNIKAS Jaunimo Centre.

RUGPJŪČIO 30-RUGSĖJO 2 d.d. — ATETTININKU KONGRESAS Jaunimo Centre.

RUGSĖJO 5-8 d.d. — SANTAROS — ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS Tabor Farmoje, Sodas, Mich.

RUGSĖJO 22 d. — "LIETU — VOS AIDŲ" Radijo GEGU — ŽINĖ Šaulių Namuose.

RUGSĖJO 28 d. — "DRAUGO" dienraščio POKYLIS Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

SPALIO 5 d. — Tradicinį RUDENS BALIŲ rengia Beverly Shores **LIETUVIŲ KLUBAS V.** ir Ir. Jonynų salėje Chesterton, Ind.

— JŪRŲ SKAUTŲ POKY — LIS "Puota Jūros Dugne". Rengia jūrų skautininkų "Grandis" Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

— Metinis "ŠVYTURIŲ" PO KYLIS Šaulių Namuose, Chicagoje. Rengia Cicero Šaulių Kuopa "Klaipėda".

SPALIO 6 d. — KONCERTAS. Ruošia MARGUTIS Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

SPALIO 11 d. — Rašytojo A. BARONO penkių metų mirties MINĖJIMAS. Rengia Lietuvių Rašytojų Draugija Jaunimo Centro Kavinėje.

SPALIO 12 d. — "Dirvai" paremti POBŪVIS Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

SPALIO 13 d. — PUTNAMO SESELIŲ RĖMĖJŲ rengiama MADŲ PARODA Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

SPALIO 19 d. — Lietuvos Dukterų BALIUS Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

— TAURAGĖS KLUBO BANKETAS Šaulių Salėje.

SPALIO 25 d. — KETURIŲ LIKTOJI metinė lietuvių fotografų menišku nuotraukų PARODA M.K. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre.

SPALIO 26 d. — Anglijos Lietuvių Klubas suaktyvinis BANKETAS Jaunimo Centre.

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

Nuo 1985 m. LIEPOS 1 d., Lietuvių Tautinių Kapinių direktoriui/vad. prezidentui/kun. dr. Eug. Geruliui iš prezidento pareigų atsistatęs, LTK prezidento pareigas perėmė buvęs pirminis vice-prezidentas Julius R. Kuzaš. Kun. dr. Eug. Gerulis toliau lieka LTK direktoriumi iki sekančio metinio sklypų savininkų susirinkimo, t.y. iki 1986 m. kovo mėnesio.

Kun. dr. Eug. Gerulis šiuo laiku iš Chicago's keliasi į

Floridą nuolatniam apsigyvenimui.

Jis būdamas LTK vadovybėje — 6 metus direktoriumi ir tris su puse metų prezidentu, daug nuveikė Lietuvių Tautinių Kapinių labui: daug sumanumo ir darnumo įnešė dirbdamas įvairiose komisijose ir būdamas prezidentu.

Posėdyje, perduodant pareigas, visi direktoriai, įvertindami jo nuopelnus, palinkėjo sėkmingai įsikurti saulėje Floridoje.

Dabartinė Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybė yra tokia: prezidentas — Julius R. Kuzaš, viceprez. — Grožvydas J. Lazauskas, sekr. — Matas Batutis, išd. — Robertas Sebastia, darbo komisija — Vyto Znyš — pirm., Aldona Daukus ir Emma Petraitis, komisija 75 metų jubiliejui rengti — G. J. Lazauskas, Julius R. Kuzaš ir Aldona Daukus. Informacijos reikalams — G. J. Lazauskas ir Aldona Daukus.

Bruno Matelis, Algirdas Mickevičius ir kun. dr. Eugenijus Gerulis yra direktoriai — nariai.

Teisės patarėjas — adv. Robert J. Zapolis ir inžinierius-konsultantas Jonas Talandis.

Lietuvių Tautinės Kapinės buvo įsteigtos 1910 m. birželio mėn. 12 d., o Ilinojaus valstybės čarteris gautas 1911 m. kovo 28 d. Taigi šių metų birželio 12 d. suėjo 75 metai nuo Kapinių įsteigimo, o kitais 1986 metais per Memorial Day bus paminėtas 75 metų jubiliejus.

Kaip Kapinių įstatuose pažymėta, šios kapinės yra įsteigtos ne dėl pelno, bet kad Amerikos lietuviai turėtų savas lietuviškas, nuo jokios tarptautinės, politinės ar religinės organizacijos nepriklausančias, laisvas kapines, kuriose lietuviai ir lietuvių kilmės amerikiečiai bei jų šeimos galėtų būti laidojami pagal senus ir dabartinius laidojimo papročius.

Kapinės yra rūpestingai ir gražiai užlaikomos, lankytojai grožisi kapinių lytumi ir pagarbina nuotaka. Kapinių direkcija vykdo metinių susirinkimų nuotarinimus, daro įvairius pagerinimus.

• ATETTININKŲ KONGRESAS, skirtas paminėti 75 metų veiklos sukakčiai, vyks Chicagoje RUGPJŪČIO 30-RUGSĖJO 2 d.d. Susipažinimo vakare dalyvaus kankininkė Mirga Bankaitytė.

Ata

BRONIUI POVILAIČIUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, mielą šeimos draugą, jo žmoną MONIKĄ, jos gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

MONTVILIŲ ŠEIMA
Montreal, Que.

PADĖKA

Nesant galimybių išpildyti a.a. STASIO REUTO norus — pasiųsti jo palaikus palaidoti Lietuvoje, jis buvo palaidotas Lietuvių Kapinėse Mississauga, Ontario, š.m. liepos 20 d. Artimesnieji Stasio Reuto pažįstami: Vikt. Sušinskas, Ant. Račinskas, P. Verykis, ir P. Ražanas, kuris savo mašina nuvežė mus visus į Mississauga. Čia Anapilio šventovėje kun. KANE-VIČIUS atlaikė pamaldas, palydėjo į kapines ir palaimino paminklą. Kapinėse laidojimui buvo viskas paruošta P. ALISAUSKO. Užberiant po žiupsnelį žemės, atsisveikinimo žodį pasakė Toronto Vlodo Pūtvis Šaulių Kuopos vardu, St. JOKUBAITIS.

Kapinėse netikėtai sutikau A. ir O. Myles. Montrelio Mindaugo Šaulių Kuopos pirmininkas AUG. MYLĖ pasakė atsisveikinimo žodį savo buvusiam tos kuopos nariui. Taip pat buvęs anksčiau villasalietis, dabar gyvenęs Ontario prov. Juozas Račinskas, kartu palydėjo Stasi.

Ačiū visiems —

P. VERYKIS

hamilton

VILNIAUS ŠAULIŲ RINKTINĖS KANADOJE

TRADICINĖ RINKTINĖS MOTERŲ

GEGUŽINĖ

IVYKS Š.M. RUGPJŪČIO 18 d.

"GIEDRAIČIO" STOVYKLOJE
prie Hamiltono, Ont.

Kviečiami visi šauliai ir šaulės iš Kanados ir JAV joje gausiai dalyvauti.

"VILNIAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖS VALDYBA

PASIŽYMĖJO LIETUVIŲ TEATRAI

Hamiltono AUKURAS ir Toronto AITVARAS birželio 21 d. dalyvavo daugiakultūriniame Teatrų Festivalyje Hamiltone. Čia suvaidino A. Rūko komediją "Vieno kaimo gyventojai". Režisavo Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Liepos 19 d. žymenų vakare ji gavo geriausios režisiorės žymenį, A. Dargytė Byzkievicz-geriausios aktorės, Vyt. Štutikys — geriausio aktoriaus.

Pažymėti geri scenos tvarkytojai P. Imbrasas ir K. Mikšys.

• Hamiltono Skautų "ŠIR-VINTOS" ir "NEMUNO" turtai po veiklios žiemos dvi dienas stovyklavo Dainavoje gegužės mėn. pabaigoje ir pasirodė vasaros stovyklai, kuri vyko liepos 27-rugpjūčio 10 dienomis.

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI AUKOJO LIETUVIŲ FONDUI:

• Reikšdami dukrai J. Koperskienei ir jos šeimai užuojautą, mirus jos motinai a.a. J. PLIKATIE-NEI, Jos atminimui aukojo Kanados Lietuvių Fondai: \$30, — S.S. Rekštys; po \$10, — A. J. A. smenavičius, I. M. Repečkos, J. Z. Didžbaliai, L. Skripkutė, A. B. Steponavičiai; po \$5, — A. A. Erštikačiai, B. Latauskienė.

• A. a. Onai PAJARSKIENEI mirus, Jos atminimui vietoje gėlių, aukojo Kanados Lietuvių Fondai: \$30, — Juozas ir Elvira Bajoraičiai; \$25, — M. ir V. Šniuoliai; po \$20, — Albertas ir Dara Jankūnai, Julius Klypas; po \$10, — A. Garkūnas ir R. L. Šniuoliai.

Dėkojame visiems aukojusiems ir linkime stiprybės liūdesio valandose šeimoms bei giminiams. K. L. F.

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. — 7 v. v., šeštadieniais 9 v. r. — 12 v. p. p.
Narys of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Daugins Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulioje skambinti:

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Tel. 533-3531

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI :

● MORKŪNAS Stasys žuvo susisiekiame nelaimėje. Liko žmona, dukta Saulė ir sūnus Algis su šeimomis.

Palaidotas Lietuvių Kapinėse, Mississauga, Ont. Užuoja artimiesiems.

/....Atkelta iš 7 psl.

(DOMI "RŪTOS" IŠVYKA)

autobusą ir pro prāvras duris numetė bananą. Kilo didelis susijaudinimas, kai nukrito ir antras, ir trečias bananas: beždžionėlės tuojau pastebėjo retą laimę ir nėrė nuo akmenų, nuo pakelės griovių prie laimingųjų grupės, o autobusas beveik palinko į jų pusę, kai visi mūsų keliauninkai negalėjo atsistatinti rūpestingų žievių lupinėjimui. Muštynių nebuvo: žvėreliai valgė neskubėdami, gerai sukratydami, o kam neteko bananų pasitraukė į šalį ir stebėjo laiminguosius. Kai viena pasisotinus numetė žievę, kita ją pasigriebė ir nuolankiai išgraužė žievės pamušalą.

Pravažiavome pro mažo lauko teatrėlio patalpas ir pasiekėme vietą, kur galėjome pasivaikščioti po tujų miškelį, kurio takai buvo iškloti skiedromis, palei baseiną ir pasižiūrėti į mažuosius arklukus, ožkas, avis, povus, gulbes. Mūsų šoferis irgi vaikštinėjo patenkintas, nes sakė, šioje vietoje buvęs prieš 8 metus ir dabar nepažino - tokia padaryta pažanga. Perėjome ir suvenyrų krautuvėlės kampus. Diena, nors ir labai karšta, praėjo greitai ir maloniai. Autobusas atskubėjo prie RŪTOS klubo saulei metant pavakario spindulius.

Visi, kad ir kiek pavargę, buvo labai patenkinti išvyka ir dėkingi RŪTOS Valdybai už jos suorganizavimą. b.n.

● TOLIUSIS Kostas, po ilgesnio gydymo ligoninėje, grįžo pasveikęs ir jaučiasi gerai.

● Stasiui MORKŪNUI traagiškai žuvus, vietoje gėlių, Jo atminimui aukojo TAU-TOS FONDUI \$50, - Aušros Vartų Parapijos Choras; po \$10, - Gasparas Alinauskas ir Ignas Petrauskas. Nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

PRISIMENAME a. a. JONĄ PETRULĮ

1981 m. rugpjūčio mėn. 2 d., netikėtai mirė sunkiai susirgęs Jonas PETRULIS, tuo laiku "NL" Leidimo Bendrovės Valdybos pirmininkas.

Taigi, suėjo jau 4 metai, kai "NL" neteko nuoširdaus darbuotojo ir rėmėjo.

● Mikalojus PETRAUSKIS savo mirusios žmonos STASĖS atminimui paaugojo po \$20, - Kanados Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir "Nepriklausomai Lietuvai". Visi nuoširdžiai dėkingi.

LIEPOS MĖNESYJE

Atostoginis, šilčiausias vasaros mėnuo Montrealiui atnešė ir nekokias naujenas: įvyko du automobilių susidūrimai. Jų pasekmės keturi sužalojimai ir viena mirtis.

Pranas ir Marytė Barteškos ties Trentonu pergyveno auto nelaimę ir praleidė kelias dienas ligoninėje, sugrįžo į Montrealį toliau sveikti namuose.

Stasys Morkūnas auto nelaimėje netoli St. Jerôme buvo mirtinai sužeistas, jo žmona gydoma Reddy Memorial ligoninėje ir bendra-keleivė Janina Blauzdžiūnienė sužeidimus gydomi namuose.

Stasys Morkūnas, per žiemą sirgęs, buvo atsigavęs ir džiaugėsi vasaros šiluma. Buvo geras lietuvis, smagus pašnekovas, mėgo keliauti. Kelionių po Aliaską įspūdžius buvo patiekęs "NL".

● LIEPOS 9 d., AV klebonas emeritas, šios parapijos steigėjas, dr. Jonas KUBILIUS, SJ, tyliai prisiminė savo kunigystės 45 metų sukaktį.

Jis yra praleidęs karo laikotarpį pavojingose Prancū-

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ - MEDŽIOTOJŲ

KLUBAS "NIDA"

RUGPJŪČIO 25 d. SEKMADIENI

ruošia tradicinę

GEGUŽINĖ -

ŽVEJŲ IR MEDŽIOTOJŲ

susitikimą

Pr. SKRUIBIO VASARVIETĖJE,

Pointe Fortune, Quebec, prie Ottawos upės

Kviečiami dalyvauti visi Montrealio lietuviai. Žvejai ir medžiotojai -

"NIDOS" KLUBO VALDYBA

zijos rezistentų sąlygose, rizikavęs savo gyvybe gelbstint nacių persekiojamuosius. Filosofijos studijas baigė Sorbonos Universitete gaudamas antrąjį daktaro laipsnį.

Šiame kontinente - jo nepaįstamos energijos ir žvalumo dėka, sugebėjo įkurti Jaunimo Centrą Chicagoje, jį praplėsti ir jam vadovauti.

Montrealyje - AV parapija ir kartu bažnyčia buvo jo pastangų ir išvalgumo vaisius. Į šią parapiją jis sugrįžo iš Chicagos, lyg į savo tėvynę.

Šį pavasarį buvo susirgęs, tačiau žemaitiška prigimtis jį gana greitai atstatė ant kojų. Ateinančių metų birželio 25 d. jis švęs savo amžiaus aštuonesdešimtmetį.

Kun. dr. Jonas KUBILIUS, S.J.

PASIKLAUSYKIME RADIO PROGRAMOS

Šeštadienį, RUGPJŪČIO 10 d., 1 val. žurnalistas Alain Stankevičius - STANKĖ per Radio-Canada S.M. 100, point 7 transliuos savo paruoštą muzikalinę programą. Pasiklausykime ir nepamirškime parašyti į stotį atviruką, kad klausėmės ir kaip patiko. Nebažėjame, kad programa bus įdomi.

● RUGPJŪČIO 15 d., 6 val. v. "NL" Redakcijos patalpose yra šaukiamas "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės Valdybos posėdis.

Visi nariai prašomi dalyvauti.

J. Šiaučius, "NL" Valdybos pirmininkas

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Liepos 14 d., Pr. Skruibio vasarvietėje vyko tradicinė L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos gegužinė. Lietuviai grįšiant, vėjeliai ir saulutė vis dėlto neleido jam išsiplėsti.

Kaip ir visuomet, buvo pakelta lietuvių tautinė vėliava. Pamaldas laikė kun. Izidorius Sadauskas. Į pamaldas buvo pakviesti ir aplinkui vasarojantieji kitataučiai.

Vyko loterija, grojo A. Kalvaičio parūpinta plokštelė muzika. I.

MERGVAKARIS

Rugpjūčio 3 d. vakare, Reginos ir Prano BRIKIŲ erdviose namuose susirinko nemažas būrys viešnių pasveikinti ir pagerbti būsimos Brikių marčios, jų sūnaus Sauliaus žmonos, Johanne Allard.

Mergvakaris vyko gražiai papuoštoje patalpoje. Siurprizas pavyko, nes jaunoji nieko nenuėjo. Ji gavo gražų korsažą, papuoštą kėdėn pasodinta, išklusė nuoširdaus Reginos Brikiėnės žodžio ir priėmė būsimų uošvių bučinius. P. Brikiš pagelbėjo atvynioti bendrą susirinkusiųjų dovaną - gražų, modernišką staliuką. R. Brikiėnė įteikė puikų lino staltiesę su servetėlėmis. Ši dovana sukėlė nusistebėjimą ir pasigrožėjimą ir jaunuosius artimųjų tarpe. Jos tikrai įvertino raštus ir kokybę. Viena jos tėtų buvo atvykusi iš Paryžiaus. Johanne gauna 1 metų stipendiją tobulintis medicinoje Paryžiuje. Buvo įteikta ir lietuviškų valgių receptų knyga bei kitokių asmeniškų dovanėlių.

Gražios ir skanios vaišės, prancūzių ir lietuvių kulinarijos sugebėjimais papildytos, puošė stalus. Viena prancūzaitė beveik nukonkuravo lietuves, pasakodama apie pyragą iš morkų ir nevirtų burokėlių.

Po skanėstų ir kavos, iškilusi pilnatis, matoma kėme, išlydėjo viešnius namo. Dal.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00
1 metų 9 %
TERMINUOTUS INDĖLIUS
1 metų 8.75%
180 d. - 364 d. 8.5 %
120 d. - 179 d. 8.25%
60 d. - 119 d. 8 %
30 d. - 59 d. 7.75%
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS
už \$20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6.25%
Su draudimu 6 %
Kasdieninės 5.75%
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5 %

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO
TURTO IR
ASMENINĖS
PASKOLOS
MIRTIES
ATVEJU
DRAUDŽIAMOS
IKI \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treči. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00
Sėkmadieniai nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. d.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

● GAISRAS ● AUTOMOBILIAI ● ATSAKOMYBĖ ● GYVYBĖ ●

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas
8806 Centre, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniai: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sėkmadieniai: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;

Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINĖ
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496